

Kolejne odwołanie w sprawie obwodnicy!

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie wzięta pod uwagę wnioski mieszkańców Rudzkiego Mostu w kwestii projektu budowy obwodnicy i przesunęła termin wydania decyzji o kolejne trzy miesiące. Str. 5

Reklama

30 lat dla Was Tygodnik Tucholski

nr 36 (1592) 8 września 2022

ISSN 1234-6314

cena 4,60 zł (w tym 5% VAT)

EXPRESS OPTYK
Tuchola, ul. Pocztowa 4
BADANIE WZROKU
UMÓW SIĘ TELEFONICZNIE
501 713 717

Premier w ogniu pytań

Fot. Michał Bełdzikowski

Mateusz Morawiecki zachwalał działania rządu i przekonywał o słuszności polityki prowadzonej przez PiS. – Jak Polska wyglądała kilka lat temu? Jak dziś przeżywalibyśmy ten kryzys, gdybyśmy mieli rządy naszej opozycji? – pytał premier. Ale w Żalnie musiał też odpowiadać na pytania osób krytykujących ekipę rządzącą. W spotkaniu udział mógł wziąć każdy, kto zgodził się wpisać na „listę obecności”. Str. 8-9

UWAGA – opryski z samolotu w naszych lasach!

Str. 2

Mieszkańcy spółdzielni cały czas pytają:

Co z rozliczeniem ciepła? Str. 3

Tak chcą przekonać młodzież do aktywnego stylu życia

Cekcyn: kompleks godny pozazdroszczenia Str. 24

Chwała Bohaterom!

Rocznica wybuchu II wojny światowej Str. 10, 17

Reklama

Dołącz do naszej ekipy. Dołącz do SPR Polska.

Chcesz pracować w dynamicznie rozwijającej się firmie?
Masz doświadczenie w usługach serwisowych?
Ta praca jest dla Ciebie. Zadzwoń do nas!

Czersk, ul. Dworcowa 19
+48 52 506 53 61

Twój partner
w energii
odnawialnej

kontakt@spr-polska.eu
spr-polska.eu

Mieszkańcy spółdzielni cały czas pytają:

Co z rozliczeniem ciepła?

Większość osób nadal nie wie, czy ma nadpłatę czy dopłatę do rachunków za ciepło z zeszłego sezonu. A przecież lada dzień znowu zacznie się grzanie. Spółka odpowiedzialna za pomiary tłumaczy, że padła ofiarą cyberataku. Spółdzielnia nie ma informacji, kiedy pojawią się rozliczenia. Pytamy o nowy regulamin, który mieszkańcom wydawany jest na... wniosek.

Nasiliły się w ostatnim czasie telefony do naszej redakcji od mieszkańców Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej w Tucholi. Czego dotyczą? Najczęstsze pytania to: „Czy dostaniemy w końcu rozliczenie ciepła?” oraz „Możecie interweniować? Za chwilę nowy sezon grzewczy, a my nie wiemy, jakie są rachunki za poprzedni”. Kiedy pojawią się rozliczenia, tego „Tygodnik” niestety nie wie, bo ich nie przygotowuje. Pytania, w imieniu mieszkańców, zadajemy w spółdzielni.

Przypomnijmy, że na klatkach schodowych już w pierwszej połowie sierpnia rozwieszone zostały komunikaty od firmy Ista Polska sp. z o.o., która odpowiada za rozliczenie ciepła w większości budynków spółdzielni.

Ista poinformowała, że ich systemy informatyczne padły... ofiarą zewnętrznego cyberataku i ze względów bezpieczeństwa zostały czasowo wyłączone. Dlatego rozliczeń na razie nie będzie. Firma prosi o cierpliwość i przyznaje, że nie jest w stanie podać konkretnej daty przywrócenia dostępu do wszystkich usług. Podkreśla jednocześnie, że zespół IT pracuje nad rozwiązaniem problemu „24 godziny na dobę”.

Kto ma, a kto nie? I dlaczego?

Najnowszy, oficjalny komunikat Isty pochodzi z 23 sierpnia. Spółka przekonuje, że „przywracanie systemów IT przebiega zgodnie z planem” a „pomiar zużycia nie był i nadal nie jest zakłócony, dane pomiarowe są pozbawione jakichkolwiek nieprawidłowości. Odczyty są dokładne i są przekazywane nam na bieżąco przez urządzenia pomiarowe. Żadne wartości zużyć nie zostały utracone, więc gdy systemy IT zostaną ponownie uruchomione, każdy klient otrzyma poprawne rozliczenia i odczyty”. Ista uważa także, że z przeprowadzonej analizy wynika, iż hakerzy nie pozyskali danych osobowych klientów.

Mieszkańcy rozliczeń jednak nadal nie otrzymali. O sprawie rozmawiamy z wiceprezesem tucholskiej spółdzielni **Damianem Warmińskim**.

– Ista została zhakowana. Zarząd spółdzielni kontaktuje się z dyrekcją spółki na bieżąco. Usłyszeliśmy ostatnio, że teraz mocno się u nich ruszyło. To są miliony danych z całej

Polski do odzyskania. Musimy czekać, rozliczenia mają pojawić się w najbliższym możliwym terminie – komentuje wiceprezes.

Kiedy ten czas nastanie? Na to pytanie Warmiński też nie zna odpowiedzi. „Tygodnik” dowiedział się z nieoficjalnych źródeł, że może to być druga połowa września, ale w tej kwestii nic nie jest pewne. Jak to się stało, że część mieszkańców spółdzielni jednak otrzymała już rozliczenia?

– Budynki, które mają liczni ciepła, czyli: Cegielniana 22, 28 i 30 rozliczamy my. I te bloki zostały już rozliczone. Do tego dochodzą jeszcze budynki w Byśławiu i dwa przy ul. Pocztowej w Tucholi. Tam jest ryczałt, dlatego ci mieszkańcy też otrzymali rozliczenie. Bez rozliczenia pozostaje ponadto Gostycyn, bo tam są podzielniki kosztów, za które też odpowiada Ista – tłumaczy Damian Warmiński.

Regulamin na... wniosek

Przy okazji tej sprawy z redakcją skontaktował się mieszkaniec, który chciał w tym tygodniu sprawdzić zmiany w „Regulaminie rozliczania kosztów energii cieplnej na potrzeby ogrzewania lokali i podgrzewania wody użyt-

Mieszkańcy bloku przy ul. Cegielnianej 30 są nielicznymi, którzy otrzymali rozliczenie ciepła za zeszły sezon grzewczy.

kowej w budynkach Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej w Tucholi”. Owe zmiany zostały wprowadzone bowiem w ostatnim czasie.

– Żeby zobaczyć regulamin, kazano mi pisać jakiś specjalny, osobny wniosek. Przecież to jest chore, co to za niepotrzebna papierologia i biurokracja? W jakich czasach my żyjemy? Zrozumiałbym jeszcze, gdybym musiał jakoś potwierdzić, że jestem mieszkańcem spółdzielni. Ale wniosek? Czy taki regulamin nie powinien być ogólnodostępny? Wyszedłem z budynku spółdzielni, jak o tym usłyszałem – żali się mieszkaniec.

Warmiński odpowiada „Tygodnikowi”, że takie są... przyjęte procedury.

– Jeżeli ktoś odbiera regulamin, musi napisać wniosek z prośbą o jego udostępnienie. Wtedy wydajemy go od ręki – zapewnia wiceprezes.

Dlaczego przyjęto akurat takie rozwiązania? Warmiński tłumaczy, że to zabezpieczenie dla spółdzielni. Jeżeli ktoś twier-

dziłby, że takiego regulaminu nie dostał, wtedy jest potwierdzenie w dokumentacji.

– Zmiany w regulaminie rzeczywiście są duże i istotne. Chodziło o to, żeby dopracować szkielec takiego dokumentu, który zaproponowała Ista. W dyskusjach brali udział prezesi spółdzielni z całej Polski i prawnicy. Cel był taki, aby regulaminy były w miarę jednolite w całym kraju. Oczywiście przy adaptacji do potrzeb poszczególnych spółdzielni. Ale jeżeli na przykład sprawy sporne będą trafiały do sądów, to aby sądy te miały w miarę jednolitą wykładnię – tłumaczy Damian Warmiński.

W nowym regulaminie pojawiły się np. zapisy o podgrzewaniu wody, które jest teraz ujęte w rozliczeniu ciepła. Nowy dokument już obowiązuje.

– Jeżeli ktoś czegoś nie będzie rozumiał, to wytłumaczmy na bieżąco. Od tego jesteśmy: ja, prezes, księgowa. Nie ma problemu – zapewnia na koniec Damian Warmiński.

Tekst i fot. Kamil Tajl

AUTO REJESTRACJE
AKCYZA, TABLICE, TŁUMACZENIA UBEZPIECZENIE OC/AC
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA REJESTRACJI POJAZDÓW
TUCHOLA • ul. Świecka 74-76 (przy rondzie) tel. 535-005-001

Let's Play English

ZAPISY na rok szkolny 2022/23

informacje i zapisy tel. 784 062 832

aktywna nauka języka angielskiego poprzez gry, zabawy i ruch

- Let's Play English KIDS (od 3 roku życia)
- Let's Play English TEENS (od 4 klasy)
- przygotowanie do egzaminu ósmoklasisty

facebook @angielskituchola
www.angielski-tuchola.pl

Plejada nietuzinkowych artystów. Ich dzieła na jednej wystawie!

W najbliższy piątek w Tucholskim Ośrodku Kultury odbędzie się wernisaż XI Ogólnopolskiego Interdyscyplinarnego Pleneru Malarskiego im. Leona Wyczółkowskiego Brda 2022. Przez niecałe 2 tygodnie będzie można oglądać prace niezwyklej jakości aż 12 artystów, nie tylko z Polski.

Otwarcie wystawy w TOK-u nastąpi 9 września o godz. 17.00 i będzie dostępna do 20 września w godzinach otwarcia ośrodka.

Warto znaleźć czasu, by ją odwiedzić – ze względu na dobór autorów. Są to uczestnicy właśnie rozpoczętego XI Ogólnopolskiego Interdyscyplinarnego Pleneru Malarskiego im. Leona Wyczółkowskiego Brda 2022. Jego komisarzem, dbającym o jak najwyższy poziom artystyczny, jest **Jan Wołek**, artysta o różnorodnym dorobku: od malarstwa po autorstwo książki, piosenek, wielu innych form.

Sam plener natomiast organizowany jest przez stowarzyszenie Via Natura z **Haliną Janowską-Gilką** na czele, jak również senatorem **Andrzejem Kobiakiem**. Plener tradycyjnie odbywa się w ośrodku Zielony Wiatr w malowniczej Brdzie. Wśród tegorocznych uczestników pleneru znaleźli się: **Agnieszka Mitura, Ula Dzwonik, Ewa Pohlke, Katarzyna Szurkowska, Ita Hareza, Marek Andała, Waldemar Marszałek, Krzysztof Zieliński, Dariusz Młacki, Adam**

Romaniuk, Gintautas Vaicis. Streszczone opisy ich sylwetek znajdziesz na tygodnik.pl

Wydarzenie jest współfinansowane ze środków Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Tygodnik Tucholski jest wyłącznym patronem medialnym pleneru.

(pp)

10 lat Narodowego Czytania w Tucholi

Najpierw w 2013 roku, w kawiarni Łuczniczka. W późniejszych latach w bibliotece, ale też na tucholskim rynku w towarzystwie... kataryniarza. Przez dwa poprzednie lata nad Głębockiem w lokalu „Na lato WinoGrono”, a w ostatnią sobotę w urzędzie miejskim. Narodowe Czytanie w Tucholi miało miejsce po raz 10.

Adrianna Nagórka przeczytała tekst z aktorskim zacięciem.

Sobotnie czytanie – jeśli odnieść się do wybranego miejsca – nie miało urzędowego charakteru. Na potrzeby akcji zaaranżowano hol ratusza, a w nim zmieściło się ponad 50 osób, w tym większość tych, której zadaniem było przeczytanie fragmentów „Ballad i romansów” Adama Mickiewicza. O dobór odpowiednich fragmentów i ról dla zaproszonych gości tradycyjnie dbała Hanna Szramka, dyrektorka Miejskich Bibliotek Publicznych w Tucholi. Ta instytucja od początku organizuje tucholską odsłonę Narodowego Czytania. Na długiej liście czytających pojawiło się mnóstwo osób, których nazywamy „tucholskimi VIP-ami”: od władz samorządowych, przez szefów instytucji i firm, po księży. Jak zawsze, był akcent młodzieżowy i... dziennikarski. Czytał m.in. niżej podpisany redaktor naczelny „Tygodnika Tucholskiego”. Nie sposób klasyfikować, kto z odegraniem ról radził sobie lepiej i gorzej. Jeśli jednak mamy możliwość wskazania, kto w sobotę wyjątkowo błysnął aktorsko występując na „scenie”, to war-

to zwrócić uwagę na popis... farmaceutki, właścicielki apteki **Adrianny Nagórki**.

Dwóch mistrzów

10 lat akcji było pretekstem do wielu podsumowań, które

Mimo że czytanie odbyło się w urzędzie, nie miało urzędowego nastroju. Wykorzystany na potrzeby akcji został hol w ratuszu.

skrętnie przygotowała Hanna Szramka. W akcji co roku pojawiali się debiutanci, ale warto zwrócić uwagę, że wśród uczestników jest ściśle określona formacja, która stanowi jej żelazny skład. Są nawet dwie osoby, które nie opuściły ani jednej edycji. To burmistrz **Tadeusz Kowalski** i radny **Paweł Cieślewicz** – od soboty nagrodzeni Mistrzowie Narodowego Czytania. Niewiele pod względem idealnej frekwencji

Krzysztof Bodziński, Paweł Redlarski i Antoni Sienkiewicz, to męska część grupy „wicemistrzowskiej” Narodowego Czytania.

Jubileusz to dobra okazja, by docenić osoby zaangażowane w akcję. Burmistrz przekazuje upominki pracownikom biblioteki.

brakuje także wyróżnionym wicemistrzom. To: **Halina Janowska-Gilka**, **Urszula Piotrowska**, **Justyna Drewek**, **Antoni Sienkiewicz**, **Krzysztof Bodziński**, **Paweł Redlarski**.

Gość wzruszał i rozbawił

Akcja promująca czytelnictwo ma u nas swoje stałe elementy. To występy solisty **Dariusza Krygowskiego** i... nauczyciela akademickiego **Antoniego**

Sienkiewicza. W przypadku tego drugiego również piszemy o „występie”, bo gość z Poznania zawsze przemawia z charyzmą, poczuciem humoru, emocjonalnie, czego świadkami byliśmy także w sobotę. Co zmieni się za rok, gdy nadejdzie 11 edycja akcji? Prawdopodobnie znów jej miejsce. Wiele wskazuje na to, że będzie nim Tucholski Ośrodek Kultury.

Tekst i fot. Piotr Paterski

Reklama, ogłoszenie płatne

Ogłoszenie

Wójt Gminy Lubiewo informuje,

że stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.) w gablocie Urzędu Gminy został wywieszony na okres 21 dni od 8.09.2022 r. do 29.09.2022 r. wykaz nieruchomości stanowiących własność tej gminy, przeznaczonych do dzierżawy na okres do 3 lat.

Informacja podana jest również na stronie internetowej w zakładce: GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI.

Reklama, ogłoszenie płatne

Ogłoszenie

Burmistrz Tucholi podaje do publicznej wiadomości,

że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Tucholi, a także na stronach internetowych www.bip.tuchola.pl zostały wywieszone na okres 21 dni wykazy dotyczące sprzedaży działki położonej w Słupach i do dzierżawy na cele rolne, położonych na terenie gminy Tuchola.

Bliszych informacji udziela Urząd Miejski w Tucholi (pok. 204), tel. 52 564 25 30.

Garaże BLASZANE,

bramy garażowe, hale, magazyny, kojce dla psów.

Mocna OCYNKOWANA konstrukcja!

NISKIE CENY
montaż **GRATIS!**
WYSOKA JAKOŚĆ
krótkie terminy
RATY

509-038-425

509-038-426

www.robstal.pl

KUPIĘ DREWNO KOMINKOWE

ok. 50 m³, nie musi być pocięte

tel. 32 263 12 77
lub 601 428 175

OKNA I DRZWI PCV

D

DRUTEX

AUTORYZOWANY PUNKT SPRZEDAŻY
TUCHOLA, UL. POCZTOWA 3
tel. 664 958 355

CIEPŁE OKNA

Z końca sierpnia na początek listopada. Dlaczego?

Kolejne odwołanie w sprawie obwodnicy!

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie wzięta pod uwagę wnioski mieszkańców Rudzkiego Mostu w kwestii projektu budowy obwodnicy i przesunęła termin wydania decyzji o kolejne trzy miesiące.

W poniedziałek upublicznione zostało kolejne zawiadomienie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Czytamy w nim, że odwołanie od decyzji Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy określającej środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na opracowanej koncepcji budowy obwodnicy nie mogło być rozpatrzone we wcześniej wyznaczonym terminie (do 31 sierpnia 2022 roku). Przyczyną zwłoki, jak pisze GDOŚ, jest konieczność rozpatrzenia licznych uwag i żądań złożonych w związku z informacją o gromadzeniu materiału dowodowego i możliwości wypowiedzenia się.

Informacja ta wskazuje na to, że GDOŚ wziął pod uwagę pismo

Kampania informacyjna

mieszkańców części Rudzkiego Mostu, którzy wnosili m.in. o rozważenie możliwości przeprowadzenia wizji lokalnej wraz z przedstawicielem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz inwestora Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy, która pozwoliłaby na dokładne ustalenia spełniania norm i standardów środowiskowych w tym projekcie koncepcji obwodnicy dla miasta Tucholi. Wnoszą też o poparcie projektu konsultacji społecznych, których protokołu brak w procedowanych dokumentach. „Konsultacje te, jeśli nie znajdą poparcia inwestora, zorganizujemy sami jako mieszkańcy, zapraszając wszystkie strony zainteresowane sprawą i biorące w niej udział” – zapewniają.

Na jakie problemy z planowanym przebiegiem obwodnicy zwraca uwagę grupa mieszkańców Rudzkiego Mostu? SPRAWDŹ:

1. Brak skomunikowania koncepcji obwodnicy z istniejącą strefą przemysłową Tucholi. W obecnej koncepcji, pojazdy dojeżdżające do strefy i tak będą musiały przejeżdżać przez miasto.
2. Łączenie dróg z ruchem lokalnym, zamiast dróg z dużym ruchem ciężarowym, jak np. połączenie drogi 237 do Mąkowskiej. Droga tą nie mogą przejechać samochody ciężarowe ze względu na wiadukty po drodze, czy połączenie z drogą 241, która obejmuje ruch lokalny z Sępólna Krajeńskiego.
3. Koncepcja obwodnicy w miejscowości Bładowo nie rozwiązuje problemu komunikacyjnego w tej miejscowości. Obwodnica powinna połączyć drogę nr 237 Tuchola – Czersk, ponieważ w obecnej koncepcji ruch i tak przechodzi przez miasto Tuchola. Ponadto droga z Czerska jest jedną z głównych dróg w kierunku morza, co może być szczególnie istotne w okresie letnim.
4. Obecnie procedowana koncepcja nie łączy obwodnicy z drogą 1015C Tuchola – Tleń, która jest najbliższym połączeniem z autostradą A1. Połączenie obwodnicy z tą drogą mogłoby rozładować ruch w okresie letnim.
5. Obecnie procedowany projekt nie ukazuje dróg dojazdowych do posesji, odciętych niekiedy przez obwodnicę i rzekę, jak przy ulicy Piszczek.
6. Brak na projekcie niektórych obiektów architektonicznych jak mosty. Mosty przesunięte względem rzek.
7. Brak pełnych badań ruchu pojazdów na drogach przechodzących przez Tucholę, co nie uwiera gadań zasadności koncepcji obwodnicy w obecnym kształcie.
8. Przebieg obwodnicy przed linią lasu, co spowoduje odbijanie hałasu i pyłu w stronę miasta.
9. Zniszczenie niepowtarzalnego charakteru leśnego działnicy Rudzki Most.
10. Podzielenie pól uprawnych bez możliwości łatwego dojazdu w miejscowości Wysoka Wieś, która to ma wiele hodowli ekologicznych, budowanych latami.
11. Zniszczenie jedyne pola namiotowego w Tucholi. Pole Stary Tartak, to znajdujące się nad Brdą jedyne takie miejsce w Tucholi, która słynie z turystyki kajakowej. Spływy kajakowe to główna atrakcja turystyczna Borów Tucholskich”.

(12)

INSTRUKCJA ANTYRAKOWA

Warto ograniczyć ryzyko choroby nowotworowej dzięki zaleceniom Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem. To dwanaście prostych reguł dotyczących stylu życia, unikania nałogów (zwłaszcza palenia papierosów i picia alkoholu), stosowania właściwej diety i profilaktyki, które sprzyjają zdrowiu i ograniczają prawdopodobieństwo zachorowania na nowotwór.

Olbryzmia większość zachorowań na nowotwory zależy od czynników zewnętrznych, które każdy może – przynajmniej częściowo – kontrolować. Zapobieganie nowotworom polega na zmniejszaniu wpływu tych czynników na organizm i na wykrywaniu choroby na wczesnym etapie, gdy łatwiej ją leczyć.

Choć większość chorych na raka to osoby w średnim wieku i starsze, to o profilaktyce trzeba myśleć od najmłodszych lat. Pomoże w tym Europejski Kodeks Walki z Rakiem, stanowiący ogólnodostępną i bezpłatną instrukcję postępowania dla zainteresowanych swoim zdrowiem.

1. Nie pal

Od lat wiadomo, że dym tytoniowy jest wyjątkowo szkodliwy dla zdrowia, bo zawiera liczne substancje rakotwórcze. Statystyki dowodzą, że w Polsce palenie jest najczęstszą przyczyną zachorowań na nowotwory złośliwe.

2. Chroń swoje otoczenie od dymu tytoniowego

Szkodzi nie tylko palenie, ale samo wdychanie dymu. Dlatego unikaj kontaktu z palącymi i dymem tytoniowym, czyli biernego palenia. Nie wahaj się zwrócić uwagę palaczom i palaczkom, że w pomieszczeniach, w pojazdach i na zewnątrz obowiązuje zakaz palenia.

3. Utrzymuj prawidłową wagę ciała

Otyłość zwiększa ryzyko chorób nowotworowych, bowiem osłabia organizm i obniża odporność na choroby, w tym na nowotwory. Poza nielicznymi przypadkami, otyłości i nadwagi można się pozbyć z korzyścią dla zdrowia i długiego życia, dzięki stosowaniu zdrowej diety i regularnej aktywności fizycznej.

4. Zachowaj aktywność fizyczną

Poświęć codziennie 60 minut na ruch albo 30 minut na intensywny trening. Aktywność fizyczna chroni przed nowotworami – np. rakiem jelita grubego, rakiem piersi i innymi.

5. Odżywiaj się zdrowo

Unikaj produktów tłustych i z dużą zawartością cukru, w tym słodzonych napojów gazowanych. Spożywaj żywność nieprzetworzoną, rośliny strączkowe, owoce, warzywa, a ogranicz spożycie mięsa, zwłaszcza czerwonego.

6. Ogranicz spożycie alkoholu

Alkohol – jak tytoń – ma działanie rakotwórcze. Najlepiej z niego zupełnie zrezygnować. Picie alkoholu i palenie papierosów to większe ryzyko nowotworów głowy i szyi (np. raka języka i gardła).

7. Unikaj nadmiernej ekspozycji na promienie słoneczne i chroń dzieci przed nimi

Ostrożnie z opalaniem, zwłaszcza gdy słońce świeci najmocniej (czyli w okolicy południa). Stosuj wtedy kremy, kosmetyki ochronne, odpowiednią odzież i okulary przeciwsłoneczne. Nigdy nie korzystaj z łóżek opalających, tzw. solariumów, bo to prosta droga do raka skóry. Pamiętaj o badaniu skóry po lecie.

8. Chroń się przed substancjami rakotwórczymi w pracy

W pracy unikaj promieniowania jonizującego, pyłów z krzemionką, pyłów drzewnych, benzenu, gazów spalinowych, azbestu, związków chromu, kadmu i innych szkodliwych substancji. Zapoznaj się z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy – i przestrzegaj ich.

9. Chroń się przed promieniowaniem radonowym w domu

Promieniowanie radonowe działa rakotwórczo na płuca. Można ograniczać jego skutki przez częste wietrzenie pomieszczeń, rozszczelnianie okien i przebywanie na świeżym powietrzu.

10. (zalecenie dla kobiet) Jeśli możesz – karm piersią i ogranicz stosowanie hormonalnej terapii zastępczej (HTZ)

Karmienie dzieci piersią obniża ryzyko zachorowania m.in. na raka piersi i raka jajnika. Natomiast hormonalna terapia zastępcza (HTZ), która łagodzi objawy menopauzy, może zwiększać ryzyko zachorowania na raka piersi.

11. Zaszczep dzieci przeciwko HBV i HPV

Zaszczep dzieci przeciw wirusowi zapalenia wątroby typu B (HBV – noworodki) i przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV – dziewczynki), aby zapobiec rakowi wątroby i szyjki macicy.

12. Weź udział w badaniach przesiewowych

Badania przesiewowe polegają na sprawdzeniu jak największej liczby pacjentów pod kątem chorób nowotworowych. Są finansowane ze środków publicznych i obecnie dotyczą:

- piersi – mammografia (kobiety w wieku 50-69 lat, raz na dwa lata),
- szyjki macicy – cytologia (kobiety w wieku 25-59 lat, raz na trzy lata).

Dzięki badaniom przesiewowym można zdiagnozować i wyleczyć chorobę na wczesnym etapie, a nawet wykryć zmiany przednowotworowe.

Chcesz wiedzieć więcej, szukasz informacji na temat bezpłatnych badań, wejdź na
www.planujedlugiezycie.pl
lub zadzwoń na bezpłatną
infolinię 800 190 590.
 Infolinia jest czynna 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu.

Ministerstwo Zdrowia **PLANUJĘ DŁUGIE ŻYCIE**
 Kampania społeczna „Planuj długie życie” realizowana w ramach Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030, finansowana ze środków Ministra Zdrowia.

Big Mac dotarł do Tucholi

„Środki masowego przekazu potraktowały przywiezienie hamburgera do Polski na równi z przywiezieniem prochów Paderewskiego. Zaś Big Mac witany był według tego samego protokołu, co prezydent Bush”.

„Parapapapa” – zanuci w głowie prawie każdy (zwłaszcza urodzony w latach 90.), kto zobaczy charakterystyczne logo nad miastem. Żółta, wielka „eMka” nad Tucholą widnieje już od dłuższego czasu, a ustawiona została tak, że widać ją z prawie każdej ulicy – nawet z wyjazdu w stronę Czerska.

2 września stał się datą historyczną – tego dnia otwarto u nas restaurację, którą zna cały świat. W kwestii wydarzeń historycznych i pompatozności uroczystego przecięcia wstęgi puszczamy rzecz jasna oko. Faktem jednak jest, że pojawienie się nowego punktu właśnie tej sieci zawsze wzbudza całą paletę emocji wśród lokalnego społeczeństwa. Ludziom, którzy

Restaurację oficjalnie otwarto 2 września 2022 r.

mają dzisiaj 30 i więcej lat, wizyta w popularnym „Macu” długo kojarzyła się raczej z całodniową

wycieczką do Bydgoszczy specjalnie na tę okazję, niż szybkim zjedzeniem obiadu.

Budynek powstał przy ul. Świeckiej, obok galerii Tuchola Park.

W Polsce pierwsza restauracja otwarta została 17 czerwca 1992 r., rzecz jasna w Warszawie – w nieistniejącym dzisiaj budynku Sezamu. Na tamto wydarzenie przybyli tacy goście, jak Agnieszka Osiecka, Jacek Kuroń

(przecinał wstęgę) czy Kazimierz Górski.

A Tomasz Knapik w Polskiej Kronice Filmowej tak komen-

tował to wydarzenie (autorem żartobliwego tekstu był Michał Ogórek):

„[...] Środki masowego przekazu potraktowały przywiezienie hamburgera do Polski na równi z przywiezieniem prochów Paderewskiego. Zaś Big Mac witany był według tego samego protokołu, co prezydent Bush [...]”.

Nie pozostało nam nic innego, jak tylko powitać Big Maca i w naszym mieście.

Tekst i fot.
Kamil Tajl

Przed urzędem nie zaparkujesz

Parkowanie przy Urzędzie Miejskim w Tucholi przez najbliższe miesiące będzie ograniczone. Ruszyła przebudowa obiektu.

Jak informują pracownicy magistratu, 30 sierpnia gmina Tuchola podpisała umowę na realizację inwestycji związanej z rozbudową stanowisk postojowych przy Urzędzie Miejskim w Tucholi. Wykonawcą jest Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi. Teren budowy został przekazany 31 sierpnia. Roboty mają potrwać do końca grudnia bieżącego roku. W związku z tym planowane jest wyłączenie obiektu z użytkowania. Od wtorku, 6 września główne wejście do budynku urzędu oraz górny parking będą niedostępne. Pracownicy oraz interesanci będą mogli korzystać

wyłącznie z bocznego wejścia i dolnego parkingu oraz parkingu w parku Zamkowym.

– Za wszystkie utrudnienia związane z zamknięciem parkingu oraz za roboty budowlane utrudniające funkcjonowanie przepraszamy, prosząc jednocześnie o wyrozumiałość – słyszymy w urzędzie.

(Iz)

Tuchola. Podzielmy fundusz sołecki

W drugiej połowie września w gminie Tuchola rozpoczną się spotkania w sprawie podziału funduszu sołeckiego na przyszły rok. Pierwsze z nich odbędą się w Klocku, Rzepicznej i w Legbądzie.

Zebrania wiejskie w gminie Tuchola ruszają w drugiej połowie września. Mieszkańcy oprócz omawiania spraw bieżących debatować będą nad inwestycjami i przedsięwzięciami, które miałyby zostać

sfinansowane w przyszłym roku ze środków funduszu sołeckiego. Pierwsze spotkania będą w Klocku, Rzepicznej i w Legbądzie.

(Iz)

Harmonogram zebrań wiejskich:

■ 19.09 (poniedziałek)

- świetlica wiejska w Klocku, godz. 17:15
- świetlica wiejska w Rzepicznej, godz. 18:00
- świetlica wiejska w Legbądzie, godz. 19:00

■ 20.09 (wtorek)

- świetlica wiejska w Wielkiej Komorzy, godz. 17:15
- Dom Strażaka w Kiepinie, godz. 18:00

– świetlica wiejska w Białowieży, godz. 19:00

■ 21.09 (środa)

- Świetlica wiejska w Bładowie, godz. 18:00
- świetlica wiejska w Małym Mędromierzu, godz. 19:00

■ 22.09 (czwartek)

- Wiejski Dom Kultury w Raciążu, godz. 17:30
- świetlica wiejska w Stobnie, godz. 19:00

Ogłoszenie płatne

Reklama

TAXI 24 h
tel. 504 441 778

SKŁAD OPAŁU

- poleca
- PELLET – **PROMOCJA**
 - WĘGIEL
 - DREWNO OPAŁOWE
 - MATERIAŁY BUDOWLANE
 - POKRYCIA DACHOWE
 - MIESZALNIA TYNKÓW I FARB
 - CEMENT EKSPERT

Bysław, ul. Przemysłowa 9
tel. 608 67 10 25, 602 52 16 69

DOWÓZ W CENIE

**Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Łuczniczka”
Sp. z o.o. w Tucholi
zatrudni na stanowisko:**

Mechanik

Zakres obowiązków:

- bieżąca obsługa maszyn i urządzeń,
- ocena stanu technicznego maszyn i urządzeń z wykorzystaniem sprzętu diagnostycznego,
- kontrolowanie i regulowanie maszyn po naprawach,
- planowanie usprawnień oraz remontów linii produkcyjnych,
- czytanie instrukcji, schematów elektrycznych, rysunków technicznych,
- prowadzenie dokumentacji i raportowanie koordynatorowi,
- rozwiązywanie problemów związanych z automatyką przemysłową.

Wymagania:

- wykształcenie kierunkowe techniczne – mile widziane,
- doświadczenie jako mechanik – mile widziane,
- odpowiedzialność, zaangażowanie oraz dobra organizacja pracy,
- doświadczenie w obszarze parku maszynowego i technicznego,
- wiedza z zakresu mechaniki, automatyki,
- umiejętność efektywnego realizowania wyznaczonych celów,
- gotowość do pracy w systemie zmianowym,
- mile widziana umiejętność programowania sterowników np. PLC.

Oferujemy:

- zatrudnienie w ramach umowy o pracę w firmie o silnej i stabilnej pozycji na rynku,
- atrakcyjne wynagrodzenie i niezbędne narzędzia do pracy,
- możliwość rozwoju zawodowego,
- pomoc w relokacji i zakwaterowaniu.

Miejsce składania dokumentów:

osobiście w Przedsiębiorstwie Wielobranżowym „Łuczniczka” Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 10, 89-500 Tuchola
lub e-mail: biuro@luczniczka.com

Uczniowie, sięgnijcie po stypendia!

Nawet 5 tysięcy złotych mogą otrzymać najbardziej pracowici i utalentowani uczniowie kujawsko-pomorskich szkół. Roczne stypendia przyznawane są w ramach trzech marszałkowskich programów: „Prymus Pomorza i Kujaw”, „Humaniści na start!” oraz „Prymus Zawodu Kujaw i Pomorza II”. Wnioski można składać do 30 września.

Marszałkowskie stypendia edukacyjne dla uczniów szkół zlokalizowanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego przyznawane są na 10 miesięcy danego roku szkolnego (rocznie od 2 do 5 tysięcy złotych), a ich wysokość zależy od pozycji ucznia na liście rankingowej oraz rodzaju szkoły, w jakiej uczeń pobiera naukę. Wsparcie można przeznaczyć na cele związane z rozwojem edukacyjnym – m.in. zakup książek, komputera, udział w dodatkowych zajęciach i konkursach, opłacenie dostępu do internetu, dojazdów do szkoły oraz zakwaterowania. Stypendia finansowane są ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

Fot. Mikołaj Kuras dla UMWKP

– *Dobra edukacja to klucz do dobrej przyszłości. Samorząd województwa przykładą dużą wagę do jakości kształcenia i czyni bardzo wiele, by związane z kształceniem wydatki nie obciążały nadmiernie budżetów rodzin, zwłaszcza tych mniej zamożnych. Zależy nam, by uzdolnieni młodzi ludzie mieli warunki ku temu, by w pełni wykorzystać swój potencjał* – podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

Uczniowie otrzymają wsparcie w ramach trzech programów stypendialnych:

Prymus Pomorza i Kujaw

Pomysł przyznawania stypendiów powstał z myślą o uczniach, którzy uzyskują dobre wyniki w nauce

Wręczenie nagród w programie stypendialnym „Prymus Pomorza i Kujaw” w 2018 roku, fot. Szymon Zdziebło, tarantoga.pl dla UMWKP.

z przedmiotów przyrodniczych, informatycznych, matematyki, języków obcych oraz przedsiębiorczości i są laureatami lub finalistami konkursów i olimpiad. Marszałkowskie stypendia (w wysokości

od 200 do 500 złotych miesięcznie) otrzymają uczniowie klas siódmych i ósmych szkół podstawowych oraz liceów, techników i szkół branżowych. W ubiegłym roku szkolnym wsparciem objęto 548 uczniów.

Humaniści na start!

Projekt skierowany jest do młodych, którzy osiągają bardzo dobre wyniki z przedmiotów humanistycznych. Chodzi o uczniów klas siódmych i ósmych szkół podsta-

wowych oraz liceów ogólnokształcących, którzy z historii i języka polskiego uzyskali średnią ocen co najmniej 4,5 oraz są laureatami lub finalistami ogólnopolskich olimpiad z przedmiotów humanistycznych albo konkursów organizowanych w naszym regionie. W ubiegłym roku szkolnym stypendium otrzymało 400 uczniów. Comiesięczne wsparcie w tegorocznej edycji programu wyniesie od 200 do 400 złotych.

Prymus Zawodu Kujaw i Pomorza II

Program wsparcia adresowany jest do utalentowanych uczniów klas drugich i wyższych techników, szkół zawodowych oraz uczniów klas pierwszych szkoły branżowej drugiego stopnia w regionie. Środki z projektu „Prymusi Zawodu Kujaw i Pomorza II” mają pomóc w kształceniu potrzebnych na rynku pracy specjalistów. Stypendia (od 200 do 500 złotych miesięcznie) w roku szkolnym 2021/2022 otrzymało 500 uczniów.

Jak aplikować o stypendium:

- nabory wniosków: od 1 do 30 września,
 - potrzebne dokumenty: wniosek o przyznanie stypendium (dostępny na stronie projektu), zaświadczenia lub dokumenty potwierdzające osiągnięcia w konkursach lub olimpiadach, kopia świadectwa szkolnego,
 - wydruk elektronicznej wersji wniosku uzupełniony o podpisy wraz z dokumentami można składać osobiście w punkcie informacyjno-podawczym w pawilonie przed Urzędem Marszałkowskim w Toruniu lub przesłać drogą pocztową na adres Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu (pl. Teatralny 2, 87-100 Toruń).
- Więcej informacji na edukacja.kujawsko-pomorskie.pl, a także:
- Prymus Pomorza i Kujaw – prymus.kujawsko-pomorskie.pl, tel. 668 506 961, 883 326 609 oraz 668 507 768,
 - Humaniści na start – humanisci.kujawsko-pomorskie.pl, tel. 668 507 768 oraz 668 506 961,
 - Prymusi Zawodu Kujaw i Pomorza II – zawodowyprymus.kujawsko-pomorskie.pl, tel. 571 293 087, 883 359 302.

Stalowe Anioły dla działaczy społecznych – wnioski do 30 września

Najbardziej zaangażowani, rzetelni i twórcy w dziedzinie pomocy społecznej zostaną po raz szesnasty uhonorowani nagrodami zarządu województwa. Stalowymi Aniołami wyróżniamy zarówno osoby indywidualne, jak i zespoły. Na wniośki w ramach tegorocznej edycji konkursu czekamy do 30 września.

Poprzez konkurs promujemy najciekawsze i najbardziej wartościowe inicjatywy w dziedzinie pomocy społecznej, nowatorskie podejścia i rzetelność pracowników oraz wolontariuszy placówek i programy opieki społecznej.

Kandydatów mogą zgłaszać laureaci poprzednich edycji konkursu oraz przedstawiciele:

- organów administracji rządowej i samorządowej,
- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- organizacji pozarządowych, kościołów, związków wyznaniowych, działających w zakresie pomocy społecznej.

– *Praca na rzecz drugiego człowieka to misja. Aby skutecznie nieść pomoc, prócz wiedzy trzeba mieć tę szczególną wrażliwość i życzliwe podejście do problemów drugiego człowieka. Nasze „stalowe anioły” sprostają temu wyzwaniu, często pomagali bezinteresownie, wykraczając poza swoje obowiązki służbowe* – podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

Wnioski o przyznanie nagrody, w zamkniętych kopertach, należy składać do 30 września:

- osobiście (w punkcie informacyjno-podawczym w pawilonie przed siedzibą główną Urzędu Marszałkowskiego)
 - lub przesłać pocztą na adres urzędu (plac Teatralny 2, 87-100 Toruń) z dopiskiem „Stalowy Anioł”.
- Bliższych informacji udzielają pracownicy Biura Wsparcia Rodziny, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom Urzędu Marszałkowskiego: telefon (0 56) 652 18 61, e-mail: m.lesniewska@kujawsko-pomorskie.pl
- Więcej informacji, regulamin i wnioski do pobrania na www.kujawsko-pomorskie.pl.

Premier w Żalnie. Mnóstwo pytań,

Goszczący w Żalnie premier Mateusz Morawiecki przemawiał, zachwalał działania rządu jednocześnie krytykując opozycję, odpowiadał na pytania zgromadzonych, odsłonił pamiątkową tablicę. O spotkaniu w gminie Kęsowo głośno zrobiło się nawet w mediach ogólnopolskich. Rozgłos zapewnił niespodziewany transparent.

To pierwsza wizyta premiera Mateusza Morawieckiego w gminie Kęsowo, a zarazem trzecia w powiecie tucholskim w ciągu ostatnich czterech lat. Prezes Rady Ministrów przyjechał do Żalnia, aby spotkać się z mieszkańcami oraz odsłonić pamiątkową tablicę. Wraz z nim do Żalnia przybyli wojewoda kujawsko-pomorski **Mikołaj Bogdanowicz** oraz minister w kancelarii premiera, regularnie bywający na naszym terenie **Łukasz Schreiber**. Na sali gimnastycznej tutejszej szkoły podstawowej pojawiło się wielu miejscowych mieszkańców, ale nie tylko. Wśród zebranych znaleźli się przedstawiciele innych naszych gmin, jak np. wójt gminy Śliwice **Daniel Kożuch** czy goście spoza powiatu tucholskiego. Rola gospodarza wypełnił natomiast wójt gminy Kęsowo **Radosław Januszewski**. Dziękował premierowi za realizację programów społecznych, które – jak sam głośno stwierdził – pozwoliły uruchomić ważne inicjatywy w regionie Kęsowa. Wymienił m.in. klub seniora czy zaistnienie klubiku dziecięcego w Żalnie. Wskazywał, że gmina przy kolejnych inwestycjach nie ponosi drastycznych kosztów dzięki znaczącemu wsparciu z programów rządowych.

Opozycja na sali

Frekwencja uczestników sobotniego spotkania była okazała. Udział w nim mógł wziąć każdy, kto zgodził się wpisać na „listę obecności” czekającą przy wej-

W spotkaniu z premierem uczestniczyły osoby nie zgadzające się z polityką rządu, który ten reprezentuje.

ściu. Z okazji skorzystała nawet frakcja, którą określić można przeciwną w stosunku do Morawieckiego i jego rządu. Już na samym początku zaprezentowała transparent „Morawiecki = brak węgla, miska ryżu”. O tym epizodzie od razu zrobiło się głośno w mediach regionalnych i ogólnopolskich. Przeciwnicy urzędującego premiera mieli również okazję zadać mu pytania. Jedno odnosiło się do zmian w prawie w trakcie pandemii koronawirusa. Inne zaś dotyczyło zabezpieczenia obywateli przed kryzysem energetycznym. Pytający jasno ocenili, że rząd nie przeciwdziała temu narastającemu, strategicznemu problemowi. Co oczywiste, inne zdanie w tej kwestii miał sam premier, który zmierzył się z niewygodnymi pytaniami. Dodajmy, że opozycja oprócz jednego, krótkiego incydentu nie była niepokojona przez nikogo i mogła w spo-

tkaniu uczestniczyć do końca. Zwracamy uwagę na ten fakt, ponieważ od soboty nie brakuje powielanych pogłosek dotyczących m.in. selekcji uczestników spotkania z Morawieckim.

– Pani powiedziała, że w kwestiach wysokich cen nic nie zrobiliśmy. Może zabrzmi, jak refren przydługiej piosenki, ale muszą to powiedzieć. (...) Obniżka VAT na paliwo z 23 procent do 8, obniżka VAT i akcyzy na energię cieplną, na energię elektryczną, obniżka VAT na gaz, dodatek osłonowy, dodatek do węgla, dodatek do LPG, dodatek do drewna opałowego, a teraz dodatek do ciepła systemowego. Czy to jest „nic”? Zrobiliśmy wiele realnych rzeczy, które po zsumowaniu (...) dają nam 50 miliardów złotych. 50 miliardów! Proszę porównać to sobie do budżetu np. Warszawy, Śliwic, Tucholi czy Bydgoszczy – bronił się przed krytyką

Premier Mateusz Morawiecki w towarzystwie ministra, wojewody i wójty, któremu towarzyszyła córka.

Morawiecki, chwalać kolejne benefity, jak np. trzynaste i cztertnaste emerytury, które jego zdaniem pomagają w przetrwaniu trudnych czasów. Poprosił o wyobrażenie sobie realiów, w których nie ma takich dodatków i w których rządzi inna partia – niestawiająca na politykę socjalną. Odniesień do kryzysu energetycznego było o wiele więcej. Premier konsekwentnie przekonywał i podkreślał, że jest to problem globalny, a nie tylko polski. Mówił również, że rząd wychodzi z założenia, iż to nie jest najlepszy moment do wycofywania się z polityki społecznej. Wręcz przeciwnie – usłyszeliśmy, że podczas kryzysu trzeba jeszcze bardziej pomagać potrzebującym. Przy wielu wątkach nie szczędził mocnej krytyki adresowanej do opozycji.

– Jak Polska wyglądała kilka lat temu? Jak dziś przeżywalibyśmy ten kryzys, gdybyśmy mieli rządy naszej opozycji? Wyobraźmy sobie, że nie ma polityki społecznej, nie ma 500+, bo oni nigdzie tych pieniędzy nie mogli znaleźć. Te pieniądze przeciekały jak przez durszlak. Szły do kieszeni mafii, przestępców i korporacji zagranicznych – grzmiał Prezes Rady Ministrów.

Jednocześnie zachwalał, że jego partia – Prawo i Sprawiedliwość – walczyła z „przeciekami” publicznych środków od momentu, w którym koalicyjnie objęła władzę w kraju. Przekonywał, że aktualnie rządzący zaczęli naprawiać finanse publiczne, dzięki czemu z pieniędzy mogły skorzystać nie tylko gminy, jako samorządy, ale przede wszystkim ludzie. Niejednokrotnie wymieniał: drogi, kluby seniora, kluby malucha, politykę społeczną, 500+, trzynaste emerytury, czternaste emerytury, zwiększenie wydatków na armię, obniżkę podatków, podniesienie kwoty wolnej od podatku. Gdy mówił o budżecie państwa w kontekście przeszłości, sugestywnie wytykał – w jego ocenie – błędy poprzednich władz.

– Nasi przeciwnicy nie mogą rozmawiać o faktach. Oni, co sami państwo widzą, próbują wzbudzić emocje, zafalszować rzeczywistość. Boją się rozmawiać o faktach i boją się rozmawiać o liczbach! Bo te liczby są dla nich miazdzące. Te liczby są straszne. Co nasi poprzednicy zrobili, gdy zaczęło brakować pieniędzy? Pamiętacie? Podwyższyli VAT. Ale dalej brakowało. Co zrobili następnie? Zabrali OFE i nadal brakowało! Podnieśli wiek emerytalny, chociaż obiecywali wcześniej, że tego nie zrobią. Różnica między nami a przeciwnikami jest taka, że my potrafimy rozmawiać o wszystkich trudnych sprawach – kontynuował premier.

W kolejnej części przemówień nawiązał do tematu, który stał się znów gorący w ostatnich dniach – oczekiwanych reparacji ze strony Niemiec. Morawiecki oświadczył, że rozpoczął się proces mający na celu odzyskanie pieniędzy stanowiących – mówiąc najprościej – powojenne odszkodowanie. Przy tym wątku znów znalazł moment, by skrytykować partię opozycyjną, nazywając ją „Platformą obcych interesów”.

Długie rozmowy z mieszkańcami

Premier Morawiecki nie uciekał od pytań związanych z palącymi problemami społeczności lokalnej, ogólnopolskiej. Po wstępie i przemowie nadszedł czas na rozmowę z zebranymi ludźmi. Pierwsze pytanie dotyczyło połączenia kolejowego pomiędzy Bydgoszczą a Kaszubami,

Reklama

LABORATORIUM ANALITYCZNE
PRZEDSIĘBIORSTWA KOMUNALNEGO W TUCHOLI
ul. Świecka 96A, 89-500 Tuchola
tel./fax 52 33 43 184 e-mail: laboratorium@pk.tuchola.pl
www.pk.tuchola.pl/laboratorium

OFERUJEMY:

- **BADANIA WODY:**
 - do spożycia z ujęć własnych oraz sieci wodociągowych
 - powierzchniowej
 - basenowej (w zakresie mikrobiologicznym i fizykochemicznym)
- **BADANIA ŚCIEKÓW**
- **POBIERANIE PRÓBEK WODY I ŚCIEKÓW** (wraz z dojazdem do klienta)

Laboratorium posiada Certyfikat Akredytacji nr AB 1047 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji.
Uprawnienie laboratorium do wykonywania badań potwierdza Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Tucholi.

BADANIA WODY CIEPŁEJ (bakterie Legionella sp.)

OKNA PCV
DRZWI **ROLETY**

- parapety zewnętrzne i wewnętrzne
- drzwi zewnętrzne i wewnętrzne
- rolety zewnętrzne
- roletki materiałowe
- siatki przeciw owadom

89-500 TUCHOLA, ul. Sępoleńska 3, tel. 52 334 39 26
POMIAR • DORADZTWO • TRANSPORT • SERWIS

USŁUGI KOPARKO-ŁADOWARKĄ I ŁADOWARKĄ TELESKOPOWĄ

- roboty ziemne

798 737 838

a w tle słynny już transparent

które miałyby również przecho-
dzić przez nasz region. Pytająca
podkreśliła również, że problem
jest związany z urzędami marszał-
kowskimi dwóch województw:
kujawsko-pomorskiego oraz po-
morskiego.

W odpowiedzi usłyszała,
że jest to sprawa między... mar-
szalkami z Platformy Obywatel-
skiej, którzy powinni dogadać
się w kwestii realizacji połączeń
kolejowych. Podał przykład in-
nego województwa, gdzie mimo
pomocy rządowej marszałkowie
nie chcą realizować połączeń
kolejowych. Prezes Rady Mini-
strów podkreślił, że poleci mini-
strowi **Andrzejowi Adamczyko-
wi** (minister infrastruktury), aby
przyjrzał się tej sytuacji i naklonił
marszałków, by znaleźli rozwiąza-

łał przykład podjęcia takiej pro-
cedury w stosunku do sędziów
w Niemczech. Narzekał na brak
możliwości przeprowadzenia po-
dobnych działań w Polsce.

Jeden z mieszkańców zapytał
się, czy wymieniony przez niego
okres, to długi czas oczekiwania
w kolejce do lekarza specjalisty.
Otrzymał odpowiedź twierdzącą.
Pytający przypomniał obietnice
składane przez aktualny rząd
w kwestii oczekiwania i do-
stępności do fachowej pomocy
w ochronie zdrowia. Skomen-
tował, że 7 lat rządów to wy-
starczający okres, aby były wi-
doczne efekty podjętych działań
w tym zakresie życia społeczne-
go. Prezes Rady Ministrów odpo-
wiedział na to dosyć wymijająco,
wskazując na zwiększającą się

Oponenci rządu, na którego czele stoi Mateusz Morawiecki, rozwinęli transparent.

Młody rolnik z Grochowa w dyskusji z premierem.

nie optymalne dla potencjalnych
pasażerów.

Wśród pytań znalazły się też
apele o pomoc w sprawach
prawnych. Premier odniósł się
do wymiaru sprawiedliwości,
używając słów „kula u nogi”.
Przekonywał, że problemem jest
brak lustracji sędziów i przywo-

liczbę szkolonych specjalistów.
Jego zdaniem 7 lat to nadal
za mało, aby takiego fachowca
wprowadzić na rynek pracy.
Co warto podkreślić, w trak-
cie tej wypowiedzi Morawiecki
wspominał o 25-30 tysiącach
lekarzy, którzy wyjechali za gra-
nicę. Po chwili dodał, że płace

w służbie zdrowia sukcesywnie
się zwiększają.

To nie było jedyne z pytań,
które można określić jako trud-
ne. Młody rolnik z Grochowa
pytał o ceny nawozów, wskazu-
jąc na wzrost o 400% kosztu ich
zakupu w porównaniu do kosztu
samego gazu. Zwrócił uwagę,

że gaz nie zdrożał w aż takim
stopniu i poruszył kwestię zarob-
ku Grupy Azoty. Premier po raz
kolejny zapowiedział następne
dopłaty z państwowej kasy do za-
kupu tychże nawozów. Wspom-
niał również, że produkcja tych
produktów aktualnie jest skrajnie
nieopłacalna. Zapowiedział do-
starczenie komponentów gazo-
wych do producenta, aby ceny
nie skoczyły do takich rozmiarów.

Odsłonięcie pamiątkowej tablicy

Premier nie przyjechał tylko,
aby wysłuchiwać mieszkańców.
Wziął udział w odsłonięciu tablicy
przy Szkole Podstawowej w Żalnie,
na której widnieje m.in. nazwisko
jego ojca – Kornela Morawieckie-
go.

– Bardzo mi miło, że odwie-
dził pan gminę Kęsowo. Przy tej
okazji my – mieszkańcy – i wszy-
scy zgromadzeni tu goście pra-
gniemy złożyć hołd ojcom na-
szej niepodległości. Tym którzy
nie dali się złamać w okresie
socjalizmu i walczyli o wolną

Polskę. Niektórzy z nich oddali
życie za tę Polskę. Byli niezłom-
ni. Przyswiecały im w życiu: Bóg,
honor, ojczyzna. To były dla nich
największe wartości (...) – w taki
sposób powagę sytuacji i wartość
pamiątkowej tablicy podkreślał
wójt Radosław Januszewski.

– Bardzo dziękuję za pamięć
o moim ojcu, za umieszczenie
tu jego nazwiska, w takim towa-
rzystwie. (...) Rozmawiamy często
z ministrem Schreiberem o tym,
jak zmieniać Polskę, by ta jesz-
cze lepiej się rozwijała. Aby tak-
ie gminy jak właśnie Kęsowo,
mogły się rozwijać. Taka misja
bardzo leżała na sercu mojemu
ojcu (...) – zakończył przemówie-
nie premier.

Na odsłoniętej tablicy,
oprócz Kornela Morawieckie-
go czy ks. Jerzego Popiełuszki,
widnieje także Piotr Bartoszcze
– działacz NSZZ Rolników Indy-
widualnych „Solidarność”, który
został zamordowany prawdopo-
dobnie przez Służbę Bezpieczeń-
stwa w latach 80. w Sławęcinie.

Tekst i fot. Michał Bełdzikowski

Reklama, ogłoszenie płatne

KOPALNIA KRUSZYWA
Drew-Kos Tuchola
ul. Chojnicka 74
tel. 534 665 535
52 334 38 38
Oferujemy:
• piasek, glinę,
• ziemię z wykopów
(do wyrównywania terenu),
• ziemię ogrodową,
• kamień polny,
• kruszywo drogowe.

KLAFETKA
OKNA I DRZWI NA ŚWIAT
ZNAJDZIESZ NAS
W NOWYM
MIEJSCU
Tuchola, ul. Świecka 108
(obok HOTELU POD JELENIEM) tel. 52 33 65 105
ZAPRASZAMY! Obserwuj nas na Facebooku

Marii i Kazimierzowi Andreasiom
serdeczne życzenia z okazji 50. rocznicy ślubu,
kolejnych pięknych, wspólnych lat,
przeżytych w zdrowiu, miłości i szczęściu
składają kochające dzieci, wnuki i prawnuki

Teodor Spychalski – bohater na tucholskim cmentarzu

więcej zdjęć na
www.tygodnik.pl

– Mam nadzieję graniczącą z pewnością, że ten grób, tak jak zastałem go 70 lat po pochówku porośnięty mchem, z nieczytelnymi napisami, zapadnięty do ziemi, już nigdy nie będzie tak wyglądał – mówił Jarosław Słoma podczas uroczystości 1 września. Major Teodor Spychalski walczył podczas dwóch wojen światowych, Powstania Wielkopolskiego i wojny polsko-bolszewickiej. Jego ciało spoczęło w naszym mieście.

Jeszcze do niedawna mało kto zdawał sobie sprawę, że na tucholskim cmentarzu, blisko 70 lat temu, pochowany został major Wojska Polskiego. Teraz, dzięki staraniom Hufca Związku Harcerstwa Polskiego Tuchola – z Jarosławem i Danutą Słomami na czele – pamięć o majorze Teodorze Spychalskim została przywrócona. To właśnie harcerze zadbali o to, aby przedstawić lokalnej społeczności historię zasłużonego dla kraju żołnierza. Dodatkowo pozyskali środki z Instytutu Pamięci Narodowej na odnowienie zapomnianego nagrobka.

1 września (zeszły czwartek) był idealną datą, aby zamianować patriotyczną postawę i oddać cześć wybitnemu majorowi. Uroczystości w 83. rocznicę wybuchu II wojny światowej rozpoczęły się intencjonalną mszą w kościele pw. Bożego Ciała w Tucholi. Już podczas kazania sylwetkę Teodora Spychalskiego przedstawiał znający dokładnie historię proboszcz Ireneusz Kalf.

Następnie, w asyście pocztów sztandarowych i zaproszonych gości, uroczystości przeniosły się na cmentarz przy ul. Świeckiej. Tutaj, przy grobie majora, poste-

runek honorowy pełnili żołnierze z 34. Chojnickiego Batalionu Radiotechnicznego, z którymi przyjechał były policjant z Tucholi Bartosz Wiese, a także odwórcy ze stowarzyszenia Historia i Pamięć.

Podjął pracę, aby matce było lżej

Drugą część patriotycznego spotkania poprowadził Jarosław Słoma. Przywitał oficjalnych gości, wśród nich byli m.in.: Waldemar Kierzkowski (członek zarządu powiatu tucholskiego), Katarzyna Szulta-Romaniuk (przewodnicząca Rady Miejskiej w Koronowie), Tadeusz Kowalski (burmistrz Tucholi) czy Sławomir Marszałski (wiceburmistrz Koronowa). Co ciekawe, na cmentarzu pojawili się też przedstawiciele od dawna poszukiwanej rodziny. Byli to potomkowie dzieci żony majora z pierwszego małżeństwa. Sam Spychalski zmarł bezpotomnie.

W takim dniu nie mogło zabraknąć przypomnienia historii życia Teodora Spychalskiego. Przedstawił ją Jarosław Słoma. Jak mówił, w IPN-ie przyznano, iż on sam zgromadził więcej informacji o bohaterze wojennym, niż dotychczas posiadał instytut.

Teodor Spychalski (harcerz trzyma jego zdjęcie) zmarł 24 października 1951 r.

Jarosław Słoma przedstawił historię życia majora. Wcześniej, podczas mszy, kazanie poświęcił bohaterowi ks. Ireneusz Kalf.

– Major jest postacią nietuzinkową. Był to wspaniały człowiek przez pryzmat swoich doświadczeń, przez to, co nazywane bywa świadectwem życia. Jako niespełna 20-letni chłopak został pod przymusem wcielony do armii pruskiej [...]. Jak wiadomo, każdy zaborca na ziemiach okupowanych bardzo chętnie sięgał po rekruta [...]. Ale chcę powiedzieć o jeszcze jednej rzeczy, dzisiaj to rzadka postawa. Jako kilkunastoletni młodzieniec podjął pracę w biurze advokackim. Podjął pracę, aby matce było lżej. Postawa zupełnie inna niż dzisiaj, kiedy młodzi ludzie mówią: ma-

mo, tato daj. Podjął pracę, aby móc powiedzieć: mamo, tato, przynoszę pieniądze do domu, będzie nam lżej – opowiadał Jarosław Słoma.

Spychalski przez całą I wojnę światową walczył zarówno na wschodnim, jak i zachodnim froncie, a później na Bałkanach w armii feldmarszałka Mackensena. Do rodzinnego domu wrócił w Wigilię 1918 roku, a już 27 grudnia wsparł Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” w Koronowie.

– 200 młodych ludzi przygotowywał do Powstania Wielkopolskiego [...]. Poszedł i on. Już w kwietniu 1919 roku był żoł-

nierzem armii powstańczej. Tam szybko poznano się na jego umiejętnościach. Człowiek o specjalności łączność [...] został przerzucony na front litewsko-białoruski. Bił bolszewika – kontynuował Słoma.

Z Koronowa, przez Gdynię, do Tucholi

Teodor Spychalski został wycofany z frontu, by szkolić młodych żołnierzy. Stał się nauczycielem i dydaktykiem. Na początku lat 20. opracował innowacyjną jak na tamte lata metodę, aby radiostacja mogła nadawać i odbierać w marszu. Szybko awansował i ciężko pracował – służył ojczyźnie. Mianowano go oficerem sportowym pułku. Krótco przed wybuchem II wojny światowej przeniesiono go na wybrzeże. Był tam odpowiedzialny za przygotowanie fortyfikacji i łączności. Trafił do niewoli niemieckiej – po kapitulacji Oksywia – 19 września 1939 r.

– Uważam, że walka na Kępie Oksywskiej była jak zstąpienie do piekieł [...]. Na 4 kilometrach kwadratowych skoncentrowało się około 10 tysięcy polskich obrońców, którzy byli atakowani przez wiele dni z powietrza, morza i lądu. Nie mieli do dyspozycji tego, co żołnierze na Westerplatte. Nie chroniły ich bunkry czy schrony – tłumaczył Jarosław Słoma.

Na Oksywiu poległo ponad 2000 polskich żołnierzy. Teodor Spychalski spędził 6 ciężkich lat w niemieckich obozach jenieckich. Krótco po wojnie założył rodzinę, wcześniej był czas tylko na służbę ojczyźnie. Służył w marynarce wojennej, ale niedługo. Zmarł bowiem 24 października 1951 r.

Teodor Spychalski urodził się 21 października 1892 roku w Koronowie. Odszedł w tucholskim szpitalu, chorował. Choć dużo czasu spędzał w Gdyni (z uwagi na pełnioną służbę), to jego żona pochodziła i mieszkała w Przyrówce w gminie Gostycyn. Ciało majora zostało z kolei złożone na tucholskim cmentarzu.

– Mamy tu bohatera, ale mamy też wspaniałego człowieka, który ciężko pracował i uczciwie na chleb zarabiał. Zatraskany był losem Polski i narodu, ale także losem każdego, pojedynczego człowieka [...]. Dziękuję dzisiaj za tak liczną obecność. Mam nadzieję graniczącą z pewnością, że ten grób, tak jak zastałem go 70 lat po pochówku porośnięty mchem, z nieczytelnymi napisami, zapadnięty do ziemi, już nigdy nie będzie tak wyglądał – kończył Jarosław Słoma.

Danuta Słoma dodawała jeszcze, że już niedługo Bursztynowy Szczep Tuchola będzie nosił imię majora Teodora Spychalskiego.

Cała uroczystość zakończyła się wspólną modlitwą i złożeniem kwiatów na grobie majora.

Tekst i fot. Kamil Tajl

Na grobie majora Teodora Spychalskiego złożono 1 września liczne wiązanki kwiatów.

Na cmentarzu niespodziewanie pojawiła się rodzina majora.

W uroczystości licznie uczestniczyli harcerze.

W wypadku ledwo uszła z życiem. Walczą z nią o powrót do zdrowia

Święta Bożego Narodzenia ubiegłego roku. Dla większości czas sielanki i „wyłączenia” od codziennych kłopotów. Dla nich wstrząs i dramat. Wypadek – śmierć jednej z dwóch osób jadących autem. Druga – pani Maria – najpierw walczyła o życie, teraz codziennie o zdrowie. Pomagają jej bliscy organizując akcję charytatywną.

25 grudnia rano – pierwszego dnia świąt Bożego Narodzenia doszło do bardzo poważnego, a jak się później okazało, śmiertelnego wypadku. Opel meriva wypadł z drogi między Małą a Wielką Klonią i uderzył w drzewo. Jechały nim dwie kobiety: starsza osoba – matka – i jej córka. Miały bardzo poważne obrażenia, a niedługo później starsza z kobiet zmarła. Lekarze walczyli o życie młodszej z nich i walka ta się udała. Jednak natychmiast wiadomo było, że powrót do sprawności, by nie mówić o samodzielnym funkcjonowaniu, będzie bardzo trudny.

„Tygodnik Tucholski” wówczas pisał o samym wypadku i jego konsekwencjach. Dziś do tego dramatycznego wydarzenia wracamy w nowym kontekście. Poszkodowana, **Maria Matuszewska** mieszkanka tej okolicy, przebywa w ośrodku rehabilitacyjnym w Bydgoszczy. Nie jest pozostawiona sama sobie, bo wspierają ją członkowie rodziny i przyjaciele, znajomi, mieszkańcy gminy Gostycyn.

– Oddycha przy pomocy domowego respiratora, jest karmiona za pomocą PEG-a, ale kontaktuje się z otoczeniem za pomocą sygnałów wzrokowych i specjalnego urządzenia zwanego „cyberokiem” – tłumaczy rodzina i nie ukrywa, że rehabilitacja jest bardzo kosztowna. Sam pobyt w ośrodku i korzystanie z jego możliwości rehabilitacyjnych, to koszt – w dużym uogólnieniu – ok. 10 tys. zł (stawki są różne, w zależności od potrzeb pacjenta).

Od lewej Julita Muzolf i Justyna Klimek prowadzące akcję dla Marii Matuszewskiej (w środku plakat ze zdjęciem poszkodowanej). Fot. (pp)

Kiermasz, na który wpadł także minister

Co zrozumiałe, rodzina szuka różnych możliwości wsparcia finansowego. Doskonale przykład mieliśmy niedawno podczas dożynek gminnych w Wielkiej Kloni. Wyjątkowo rzucało się w oczy jedno największe, najbardziej kolorowe stoisko, a do jego odwiedzin zapraszały dwie pełne energii młode kobiety: **Justyna Klimek** i **Julita Muzolf**. Pierwsza mieszka aktualnie w Bydgoszczy, druga w Sochaczewie, ale pochodzą stąd; z Klonią są związane rodzinnie, przyjacielsko. Maria Matuszewska to najbliższa krewność, której nie zostawiają na pastwę losu. Podczas dożynek na tym właśnie stanowisku prowadziły kiermasz, na którego pomysł wpadła znana lokalna mieszkanka **Krystyna Domek**. Dochód ze sprzedaży rozmaitych fantów – od książek po ubrania i zabawki – trafił na konto po-

Zeskanuj!

Pomoc dla Marii Matuszewskiej

mocowe pani Marii. Co należy podkreślić, część fantów zebrały organizatorki w swoich miejscach zamieszkania, ale wiele z nich pochodzi od ludzi z Małej i Wielkiej Kloni. Lokalna społeczność ochoczo przystąpiła do działania, by pomóc swojej sąsiadce. Kiermasz odwiedzali uczestnicy dożynek, ale też oficjalni goście,

Najnowsze zdjęcie Marii Matuszewskiej pokazuje, jak wielkie postępy daje jej ciągła rehabilitacja i praca ze specjalistami. Fot. nadesłane

jak np. minister **Łukasz Schreiber**, który rozmawiał z organizatorami.

Można pomóc przez internet

Kiermasz to jeden z elementów. Podczas dożynek promowana była ogólna zbiórka dla poszkodowanej w wypadku. Została uruchomiona w internecie na portalu siepomaga.pl (wystarczy tam wpisać „Maria Matuszewska”). Do tekstu dołączamy kod QR, który wystarczy zeskanować smartfonem i ten przeniesie nas na stronę zbiórki. Określony finansowy cel, który tam widnieje, to ok. 65 tys. zł, choć na ten moment bardzo trudno oszacować, jak duże te potrzeby będą później. Na portalu siepomaga.pl można prze-

kazać dowolną kwotę, która trafi na rehabilitację poszkodowanej. Jak mówi rodzina, każda złotówka jest bardzo cenna i za każdą jest bardzo wdzięczna. Przy każdej okazji, także dziś za pośrednictwem „Tygodnika”, rodzina dziękuje za okazane wsparcie.

Warto też zajrzeć na Facebooka i wyszukać grupę: „Pomagamy Marii Matuszewskiej – grupa licytacyjna”. Licytacje wystawionych przedmiotów dają kolejne cegiełki do puli niezbędnych środków.

Do akcji prowadzonej na rzecz Marii Matuszewskiej będziemy wracać, zwłaszcza że już w tej materii zapowiadają się bardzo interesujące nowości.

Piotr Paterski

Dachowanie między Żalnem a Bładowem

Do zdarzenia doszło podczas wyprzedzania. Kierowca z Kielc podróżował sam.

Do niebezpiecznego zdarzenia doszło 1 września około godziny 12:45 na drodze wojewódzkiej 240; na odcinku Bładowo – Żalno.

– Policjanci ustalili, że 59-letni kierowca renault, podczas wyprzedzania gwałtownie zahamował, a następnie zjechał do rowu, gdzie dachował. Mieszkaniec Kielc był trzeźwy i podróżował sam. Za spowodowanie zdarzenia drogowego funkcjonariusze ukarali go mandatem karnym – relacjonuje oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Tucholi

Na szczęście nic poważnego mu się nie stało – nie potrzebował pomocy medycznej. Mimo

Do dachowania na DW 240 doszło 1 września.

to na miejscu pojawiły się: zespół ratownictwa medycznego, policja, a także dwa zastępy stra-

ży pożarnej: JRG Tuchola i OSP Żalno

Kamil Tajl, fot. OSP Żalno

Awantura w pociągu „warta” 3 tysiące

Mężczyzna trzymał w ręce drewniany trzonek. Część pasażerów bała się, że zostanie zaatakowana.

W sobotni wieczór (3 września) do dyżurnego Komendy Powiatowej Policji w Tucholi wpłynęło zgłoszenie dotyczące awanturyującego się w pociągu mężczyzny. Jak relacjonuje oficer prasowy **Łukasz Tomaszewski**, policjanci wiedzieli, że pociąg jedzie trasą Czersk – Tuchola. Mundurowi zastali 38-latkę na dworcu w naszym mieście. Mężczyzna miał przy sobie drewniany trzonek.

– Funkcjonariusze ustalili, że mieszkaniec gminy Tuchola, podczas podróży pociągiem

nikomu nic nie zrobił i niczego nie uszkodził, a jedynie awanturował się. Część pasażerów bała się jednak, że zostanie przez niego zaatakowana. Mężczyzna w pociągu, mimo prób, nie chciał się uspokoić. Spokojniejszy był dopiero na dworcu. Ostatecznie zdarzenie zakwalifikowano jako wykroczenie. Za swoje zachowanie 38-latek został ukarany mandatem w kwocie 3 tysięcy złotych – podaje **Łukasz Tomaszewski**.

Kamil Tajl

Dożynki gminne w Raciążu

Tradycja i świetna zabawa

więcej zdjęć na
www.tygodnik.pl

Podziękowanie za trud pracy rolnikom i dobra zabawa – w sobotę, 3 września w Raciążu odbyły się dożynki gminy Tuchola. Uroczystości rozpoczęła msza święta dziękczynna, po niej zebrani bawili się na terenie Stadionu Leśnego.

Dożynki to największe i najważniejsze w roku święto rolników poświęcone zbiorom plonów, będące zwieńczeniem ich całorocznej pracy. W tym roku dożynki gminne gminy Tuchola odbyły się w sobotę, 3 września w Raciążu. Rozpoczęły się dziękczynną mszą świętą, która została odprawiona w kościele pw. Świętej Trójcy w Raciążu przez ks. **Henryka Fetkego**. Proboszcz raciąskiej parafii wspominał o tym, że powinniśmy być wdzięczni za wszelkie dobro w naszym życiu, zwłaszcza za rzeczy małe i na pozór błahę. Za to, co urosło na polach, w ogrodach, w lasach, na łąkach, a może nawet w doniczce na balkonie.

Po mszy barwny korowód uczestników przemarszerował ulicami wsi na teren Stadionu Leśnego. Podczas ceremoniału dożynkowego burmistrz **Tadeusz Kowalski** podziękował wszystkim rolnikom za ich trud i ciężką pracę. Mówił o dobrych zbiorach. – Te plony będą nam potrzebne za następny rok, który według wszelkich przewidywań będzie rokiem ciężkim nie tylko dla rolników, ale dla nas wszystkich.

Następnie wraz ze starostami – **Justyną Chylewską** i **Markiem Chylewskim** oraz sołtysiem Raciąża **Marią Piekarską** gospodarz gminy dopełnił tradycyjnego, pełnego symboliki obrzędu dzielenia się chlebem z uczestnikami święta. Z grona zaproszonych gości głos zabrali także doradca wojewody **Jerzy Kowalik**, członek Zarządu Powiatu Tucholskiego **Waldemar Kierzkowski** oraz przedstawiciele sejmiku – **Agnieszka Kłopotek** i **Jacek Chmarzyński**.

Po części oficjalnej nastąpił blok artystyczny. Na dożynkowej scenie wystąpiły dzieci z działającego przy Wiejskim Domu Kultury w Raciążu zespołu wokalnego, okoliczne zespoły – Cisowianie i Kasztelanek oraz wokaliści. Nie zabrakło tradycyjnych konkursów – na najpiękniejszy wieniec dożynkowy, którego rozstrzygnięcia dokonała prezes Banku Spółdzielczego w Tucholi **Bogumiła Bełdzikowska**. Z kolei burmistrz Tadeusz Kowalski docenił stoiska przygotowane przez sołectwa i koła gospodyń wiejskich. Panie jak co roku przygotowały sztandarowe dania. Były wiejskie wyroby z mięsa, kluchy, pierogi, ryby w różnej postaci, polewka na maślanec, czarnina, zupa z klopsikami. Były też kuchy z owocami i kruszonkami, z galaretką i czekoladą, tradycyjne i zupełnie nowe, przygotowane według najnowszych receptur. Uczestnicy dożynek smakowali, a następnie przychodzili po dokładkę. Swoje stoiska mieli także twórcy ludowi. Były haft, wiklina i rzeźba – dekoracyjna oraz użytkowa. Konsultacji udzielali przedstawiciele firm oraz instytucji rolniczych i okołorolniczych.

Najwięcej emocji zgromadzonym dostarczyły konkursy i zabawy, które poprowadzili pracownicy Tucholskiego Ośrodka Kultury i Wiejskiego Domu Kultury w Raciążu. Bawili się zarówno dorośli jak i dzieci. Dla przykładu jako pierwsi w zabawie wystąpili soltysi. Tym razem nie musieli wybierać ziemniaków ze słomy czy też szukać znaczeń do gwary borowiackiej. Sprawdzali swój refleks podczas muzycznego konkursu „kto szybciej usiądzie na balocie siana”. Później odbyły się zawody w toczeniu ziemniaka za pomocą metalowej miotły i quiz z zakresu znajomości ziaren różnego rodzaju roślin. W ruch poszły też szuflidy i wiadra z wodą. Chętnych nie brakowało także podczas biegania w szlorach.

Tegoroczne święto dziękczynienia zakończyło się zabawą ludową pod egidą zespołu BeGUT.

Tekst i fot. Lucyna Zdanowska

Smutny widok przy nowej drodze. Nowe nasadzenia nie przetrwały

Uschła część młodych drzewek przy drodze powiatowej do Raciąża. Te, które się nie przyjęły, trzeba będzie wymienić.

Droga powiatowa na odcinku Raciąż – Piastoszyn nie ma szczęścia do młodych drzew. Wiele posadzonych tam drzewek w ostatnim roku, mimo regularnego nawadniania, nie przyjęło się.

Z informacji przekazanej przez zarządcę drogi wynika, że podmiot realizujący nasadzenia, zawsze stara się wybierać sadzonki drzew dobrej jakości, a nasadzenia wykonywać zgodnie ze sztuką ogrodnictwa i przyjętymi standardami. Mimo zachowania wszelkich procedur w tym zakresie, nie zawsze daje to gwarancję właściwego przyjęcia drzew w gruncie. Często wpływ mają na to czynniki obiektywne.

– Drzewka były podlewane, niestety na skutek upałów część z nich zwyczajnie się nie przyjęła – relacjonuje dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi **Krzysztof Kociński**.

Dodaje, że drzewa sadzone przy okazji remontów dróg mają zwykle kilkuletnią gwarancję. Jeśli się przez ten czas nie utrzymają, będą bezpłatnie wymienione przez wykonawcę. Tak będzie i w tym przypadku. Mówi o tym dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi.

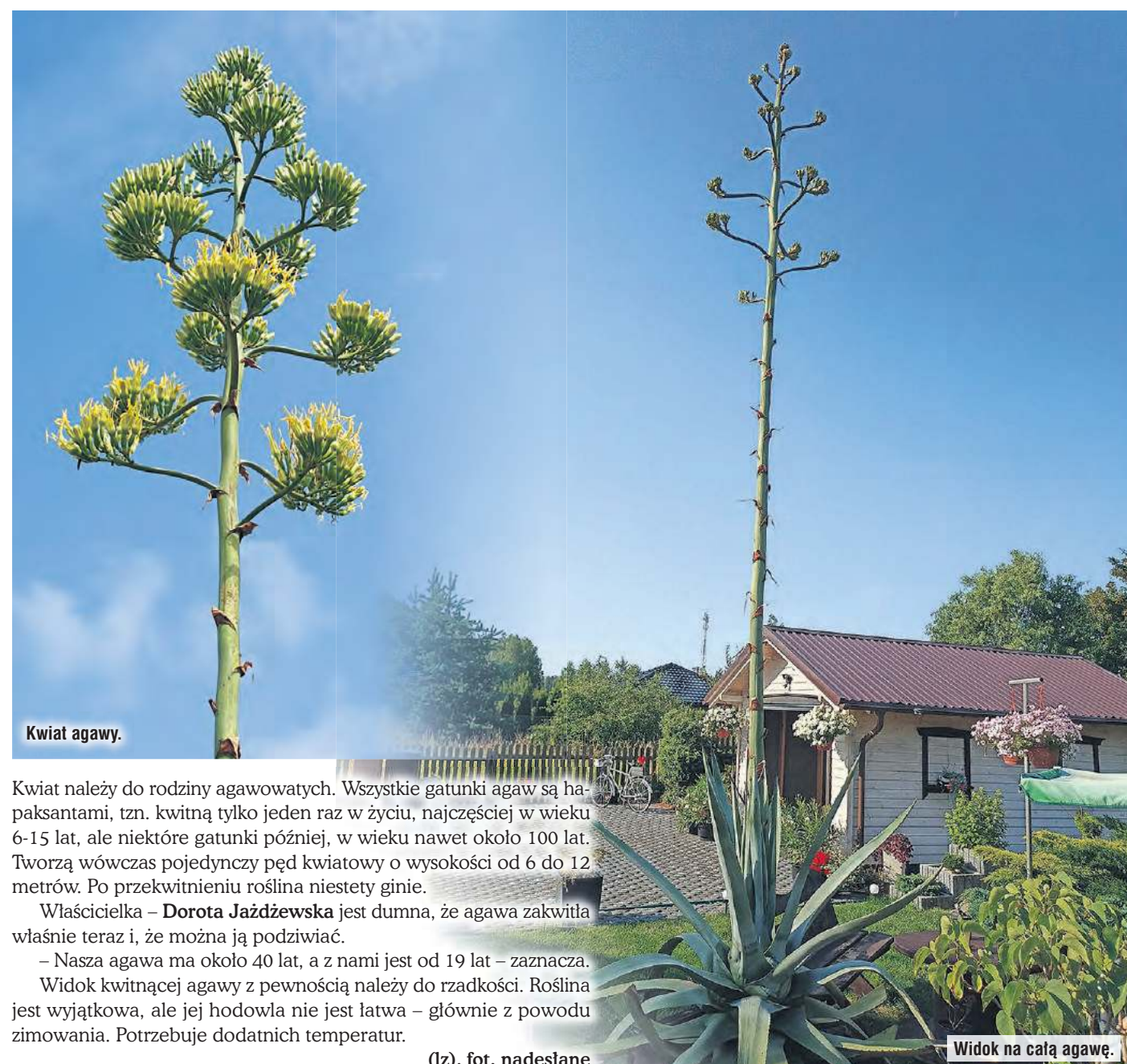
Część uschniętych drzewek na trasie Raciąż – Piastoszyn.

– Wykonawca przebudowy drogi jest zobowiązany do uzupełnienia nasadzeń. To zostało jasno i wyraźnie określone w specyfikacji przetargowej – oznajmia Krzysztof Kociński.

Tekst i fot. (Iz)

Agawa kwitnie tylko raz. I właśnie zakwitła... w Śliwicach

W Śliwicach, w ogrodzie pani Doroty Jażdżewskiej zakwitła agawa. Takie coś zdarza się raz na kilkadziesiąt lat, a także raz w życiu tejże rośliny. To prawdziwy ewenement.

Kwiat agawy.

Kwiat należy do rodziny agawowatych. Wszystkie gatunki agaw są hapsantami, tzn. kwitną tylko jeden raz w życiu, najczęściej w wieku 6-15 lat, ale niektóre gatunki później, w wieku nawet około 100 lat. Tworzą wówczas pojedynczy pęd kwiatowy o wysokości od 6 do 12 metrów. Po przekwitnięciu roślina niestety ginie.

Właścicielka – **Dorota Jażdżewska** jest dumna, że agawa zakwitła właśnie teraz i, że można ją podziwiać.

– Nasza agawa ma około 40 lat, a z nami jest od 19 lat – zaznacza.

Widok kwitnącej agawy z pewnością należy do rzadkości. Roślina jest wyjątkowa, ale jej hodowla nie jest łatwa – głównie z powodu zimowania. Potrzebuje dodatnich temperatur.

(Iz), fot. nadesłane

Widok na całą agawę.

Borowik z Borów

Oto efekty niedzielnego grzybobrania i spaceru w naszych lasach. Pan Damian z rodziną znalazł takiego właśnie dorodnego borowika. Po powrocie do domu okazał się zmierzony i zważony. Średnica kapelusza wynosiła 29cm. Waga to całe 600 gram. Na zdjęciu – rodzinna prezentacja grzyba olbrzyma.

(Iz), fot. nadesłane

Pomysł na niedzielę – Górnicza Wioska jest blisko!

Z racji Europejskich Dni Dziedzictwa Górnicza Wioska w Pile zaprasza na „Weekend z zabytkami techniki”.

„Weekend z zabytkami techniki” to nic innego jak gra terenowa typu Quest: poszukiwanie skarbu Wilhelma Krugera; poznanie historii i przyrody Borów Tucholskich z wykorzystaniem urządzeń audioprzewodnika; spotkanie z duchem kopalni – Skarbnikiem; stare gry i zabawy na Polu dla Gzubów; pokaz pieczenia wafli na zabytkowej wafelnicy; pokaz odpalania starych lamp górniczych; interaktywna przygoda w Starej Maszynowni (model kopalni z lat 1900–1921) i spotkanie ze zwierzętami domowymi Górniczej Wioski – Danką i Irenką oraz wiele innych atrakcji.

„Weekend z zabytkami techniki” rusza 11 września w godz. od 12:00 do 17:00. Wstęp wolny. Zapisy nie obowiązują.

(Iz)

Lato żegnamy z Tucholskim Parkiem

22 września (czwartek) Tucholski Park Krajobrazowy zaprasza wszystkich chętnych do udziału w wydarzeniu pod nazwą „Pożegnanie lata”. Odbędzie się ono w godz. 10:00-14:00 na dziedzińcu organizatora przy ul. Podgórznej 1 w Tucholi.

– Wspólnie odkryjemy tajemnice przyrodnicze i odpowiemy na zagadkowe pytania – mówią w TPK.

Uczestnicy będą mogli zdobyć: przypinki z sylwetkami zwierząt, breloki, książeczki przyrodnicze, etui wodoszczelne na telefon, a także wykonać i zabrać ze sobą naturalny środek przeciw kleszczom.

(Iz)

horoskop

przygotowała Wiedźma Agata

Baran

Zaniepokoją Cię wydatki na bieżące potrzeby. Wydaje Ci się, że czujesz nad domowym budżetem, ale coś nie wypali i trzeba będzie sięgnąć po rezerwy na czarną godzinę. Na szczęście pojawiają się sposoby na zdobycie dodatkowej kasy, z czego jak najszybciej skorzystasz. Uda Ci się załatać dziurę w budżecie i spokojnie spojrzysz w przyszłość.

Byk

Lubisz spotkania z ludźmi i bardzo na nie czekasz. Prawdopodobnie odezwie się do Ciebie ktoś dawno niewidziany i skorzysta z Twojego zaproszenia. Będzie okazja do wspomnień, interesujących rozmów i snucia planów na przyszłość. Być może otrzymasz ciekawą propozycję pracy, która wyda Ci się bardzo atrakcyjna i chętnie z niej skorzystasz.

Bliźnięta

Możesz znaleźć się w kłopotliwej sytuacji, z którą długo nie będziesz mógł sobie poradzić. Nie zakładaj, że tylko Ty masz rację. Wysłuchaj uważnie i nie lekceważ żadnych wiadomości. Nawet te najbardziej nieprawdopodobne mogą okazać się prawdziwe. Zastosuj zasadę ograniczonego zaufania do osoby, która chce wyraźnie dominować.

Rak

Zmiany w Twoje życie wprowadzi zaskakująca urzędowa decyzja. Po pierwsze wcale na nią nie czekasz, a po drugie może zawierać zaskakujące treści. Jak najszybciej zacznij wyjaśniać z urzędnikami wszystkie niejasności. Racja jest po Twojej stronie, dlatego wygrasz tę sprawę, tylko nic samo się nie zrobi. Trzeba pawałczyć.

Lew

Nie będziesz skąpił pieniędzy, które w myślach przeznaczasz na walkę o zdrowie kogoś bliskiego. Tylko nie daj się oszukać. Mogą pojawić się wokół Ciebie różni szarlatani oferujący jakieś cudowne terapie, oczywiście za drogie pieniądze. Trzymaj się opinii sprawdzonych lekarzy, uzbroj się w cierpliwość i czekaj na dobre efekty kuracji. Uda się.

Panna

W domu i pracy będziesz postrzegany jako ostoja spokoju i rozsądku. Rzeczywiście, Twoje decyzje będą trafione, a zaangażowanie w ważne sprawy na dobrym poziomie. Staraj się nadrobić wszelkie zaległości, bo lada moment pojawią się nowe zadania, które będą wymagały czasu i cierpliwości. Dasz radę, ale powinieneś być bardzo dobrze zorganizowany.

Waga

Uspokój myśl i trzymaj fason. Mogą być chwile o krok od paniki, ale Ty, dzięki zimnej krwi, nie ulegniesz jej, po czym okaże się, że niepotrzebnie się denerwowałeś. Gdy usłyszysz coś niepokojącego, daj sobie czas na oddzielenie plotek od prawdy. Jak zawsze dopisz Ci poczucie humoru i teraz będzie to Twoja najlepsza broń.

Skorpion

W ważnej dla Ciebie dziedzinie poszukasz głosu eksperta. Szybko jednak przekonasz się, że dzięki temu, że sam zaczniesz szukać wiadomości i się uczyć, rady rzekomego znawcy wydadzą Ci się nie najlepszej jakości. Nie dasz się oszukać ani nie pozwolisz sobie wmówić żadnych bzdur. Rozmawiaj z partnerem, bo on jest skłonny szybko ulec szarlatanowi.

Strzelec

Gdy podejmiesz ważną decyzję, nie martw się i nie zmieniaj zdania. Wokół Ciebie może przetoczyć się dyskusja: czy dobrze zrobiłeś, czy też popełniłeś błąd? Nie daj sobą manipulować. To Twoje życie i Twoja sprawa, a serce podpowie Ci, co jest dla Ciebie dobre. Gdy mocno będziesz się trzymał obranej drogi, nagle wszystko zacznie Ci sprzyjać.

Koziorożec

Pokochają Cię teraz pieniądze i chętnie zasilą Twój domowy budżet. Problem będzie tkwił w tym, co Ty z nimi zrobisz. Prawdopodobnie wydasz je na to, co sprawia Ci przyjemność; od zakupów rzeczy począwszy, po zabiegi kosmetyczne i zdrowotne. Jednak nie patrz tylko na swoje potrzeby. Bliskie Ci osoby będą przeszczęśliwe, gdy się z nimi podzielisz.

Wodnik

Niekoniecznie partner będzie dzielił z Tobą Twoje smutki. Na pewne sprawy patrzycie inaczej i tym razem różnica zdań może być bolesna. Nie dopuść do tego, aby to stało się przyczyną kłótni i konfliktu. Daj partnerowi prawo do jego własnych odczuć. Doceni to, że chce z Tobą szczerze rozmawiać. Nie chcesz chyba, żeby udawał i odgrywał nie wiadomo co?

Ryby

Masz prawo do smutku i nostalgii. Masz też prawo do zaszycia się w miejscu, w którym czujesz się bezpiecznie. Nazbierało się kilka spraw do przemyślenia i im powinieneś poświęcić czas. Możesz mieć wrażenie, że kończy się jakaś epoka i trzeba się z nią pożegnać. W ciszy i skupieniu łatwiej Ci będzie rozpoznać i nazwać emocje. Gdy je opanujesz, poczujesz się lepiej.

kółko fortuny nr 36

W naszym kółku fortuny wystarczy odgadnąć podane hasło (ujawnione litery nie powtarzają się w hasle) i zadzwonić do redakcji w poniedziałek o godz. 12.30: czytelnicy „Tygodnika Tucholskiego” pod numer 52 334 88 88, czytelnicy „Czasu Chojnic” pod numer 52 311 10 20. Wygrywa pierwsza osoba, która dodzwoni się z prawidłową odpowiedzią. Rozwiązań pasujących do łamigłówek może być kilka. W takim przypadku trzeba liczyć na szczęście i trafić w hasło, które wymyślił w redakcji.

kółko fortuny

Kategoria: imię żeńskie

U			A
---	--	--	---

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Magraf s.c. Sławomir Grzmieł Lidia Grzmieł z siedzibą w Bydgoszczy 85-115, ul. Wiatrakowa 11/3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Kółko fortuny”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Czasu Chojnic” lub „Tygodnika Tucholskiego”.

NAGRODĘ – KUBEK

ufundował

Tygodnik
Tucholski

NAGRODĘ – KSIĄŻKĘ

ufundował

Czas Chojnic
ul. Kręta 4
89-600 Chojnice

Rozwiązanie kółka nr 35 „Klawkowo” (miejscowość).

Nagrody do odebrania w redakcjach poszczególnych gazet.

nagrodzeni

„Tygodnik Tucholski”:

Ryszarda Jonczyńska z Tucholi – kubek ufundowany przez „Tygodnik Tucholski”

„Czas Chojnic”:

Stanisław Stoltmann z Windorpii – książka ufundowana przez „Czas Chojnic”

Nagrodę – 50 zł ufundował
sklep motoryzacyjny
CZĘŚCI
do SAMOCHODÓW,
SKUTERÓW, KOPAREK
Tuchola, ul. Nowodworskiego 7
tel./fax 52 33 429 20
tel. kom. 602 468 562

1		2		3		4		5	
5				11			6		
								3	
7									
		21					8		
								9	
9	15	10		12		13		14	
15			10					16	17
				18					20
				22					
19							20		21
	4								1
				22					
		16		23	17				
23	24						25		
	12							13	8
				26	27	28			
							6		
29			30					31	
			32						
	18				7		2		
33									
	14								
				34	19				
			24						

NAGRODĘ - KSIĄŻKĘ
ufundował
Czas Chojnic
ul. Kręta 4
89-600 Chojnice

Rozwiązanie krzyżówki nr 35 „Wszystko dobre, co się dobrze kończy”. Nagrody do odebrania w redakcjach poszczególnych gazet.

nagrodzeni

„Tygodnik Tucholski”:

Ryszarda Jonczyńska z Tucholi – kubek ufundowany przez „Tygodnik Tucholski”

„Czas Chojnic”:

Jan Przytarski z Legbada – książka ufundowana przez „Czas Chojnic”

krzyżówka nr 36

przygotowała Bożena Olszewska

POZIOMO:

- 1) kobierzec
- 6) kładka do wchodzenia na statek
- 7) terenowe ćwiczenia wojskowe
- 8) europejska metropolia
- 12) domek leśnikowski
- 15) paskudztwo
- 16) zabawka napęczniona powietrzem lub helem
- 18) rozłożenie czegoś na części składowe
- 19) plakat
- 20) obszar wodny
- 22) wyraz radości
- 23) duży statek morski
- 25) jesienny kwiat
- 26) miasto w Jordanii i zatoka Morza Czerwonego
- 29) bardzo duży kamień
- 32) wuszczep
- 33) przed nazwiskiem
- 34) rów odprowadzający zanieczyszczenia

PIONOWO:

- 1) o wytwornej kobiecie
- 2) dźwig
- 3) jest nim obornik
- 4) prawy dopływ Prypeci
- 5) lokal przeznaczony do gier hazardowych
- 9) dolny fragment marynarki
- 10) przyrząd do czyszczenia lufy broni palnej
- 11) kapa, pled
- 12) krótki, lekki sen
- 13) potwór z mitologii lub kaprys, dziwactwo
- 14) praojciec narodu żydowskiego i arabskiego
- 17) platforma służąca do przewozu samochodów
- 21) jama
- 24) rzeka w azjatyckiej części Rosji (skojarz z obozami pracy przymusowej)
- 27) potocznie: donosiciel
- 28) buble
- 30) mąż córki
- 31) obramowanie

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 24
utworzą rozwiązanie – przysłowie ludowe.

Z rozwiązaniem krzyżówki trzeba zadzwonić do redakcji w poniedziałek o godz. 12.00:

czytelnicy „Tygodnika Tucholskiego” pod numer 52 334 88 88,

czytelnicy „Czasu Chojnic” pod numer 52 311 10 20.

Wygrywa pierwsza osoba, która dodzwoni się z prawidłową odpowiedzią.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Magraf s.c. Sławomir Grzmieł Lidia Grzmieł z siedzibą w Bydgoszczy 85-115, ul. Wiatrakowa 11/3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Krzyżówka”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Czasu Chojnic” lub „Tygodnika Tucholskiego”.

POD TE NUMERY DZWONISZ Z ODPOWIEDZIAMI I ROZWIĄZANIAM:

„Czas Chojnic”:

52 311 10 20

(krzyżówka – poniedziałek, godz. 12.00;

kółko fortuny – poniedziałek, godz. 12.30)

„Tygodnik Tucholski”:

52 334 88 88

(krzyżówka – poniedziałek, godz. 12.00;

kółko fortuny – poniedziałek, godz. 12.30)

Numery konkursowe NIE SĄ numerami premium. Oplata za połączenie zgodna z cennikiem operatora.

Cennik ogłoszeń drobnych ważny od 1.01.2013 r.

Ceny ogłoszeń drobnych: zwykle: do 20 słów – 8 zł, do 30 słów – 16 zł, do 40 słów – 24 zł; pogrubione: do 20 słów – 16 zł, do 30 słów – 32 zł, do 40 słów – 48 zł. **Ogłoszenia „wiadomość w redakcji”:** cena ogłoszenia + 6 zł

Użycie na początku ogłoszenia znaku, litery, przedrostka lub słowa niezwiązanego merytorycznie z ogłoszeniem i mającego na celu zmianę alfabetycznej pozycji ogłoszenia w danej rubryce skutkuje **potrojeniem** ceny ogłoszenia. Ostateczną decyzję, czy takie użycie ma miejsce, podejmuje redakcja.

Osoba, która składa zlecenie na reklamę lub ogłoszenie drobne w „Tygodniku Tucholskim” lub „Czasie Chojnic” zobowiązuje się do przestrzegania „Regulaminu przyjmowania reklam i ogłoszeń w „Tygodniku Tucholskim” i „Czasie Chojnic”. Treść regulaminu dostępna w redakcji.

Cennik na ogłoszenia drobne może nie uwzględniać promocji trwających okresowo w poszczególnych tygodniach.

Praca

Dam pracę

- Manufaktura Parkietu w Piastoszynie zatrudni pracownika produkcji. Praca przy produkcji podłóg drewnianych. Umowa o pracę, jedna zmiana, więcej informacji 693-770-303
- **Praca od zaraz. Zajazd u Marcela Bysław zatrudni na stanowisku:** kucharz, kelner. Zainteresowanych zapraszam do kontaktu, 664-124-867
- **Pracownik fizyczny do pracy, od zaraz, tel. 608-363-379**
- Szukam mechanika, może być emeryt, rencista, elastyczne godziny pracy, 660-134-591
- **Zatrudnię brukarza-brygadzystę.** Wymagane doświadczenie, gwarantujemy umowę o pracę, wysokie wynagrodzenie, tel. 880-693-181
- **Zatrudnię kierowcę z prawem jazdy C+E (przewóz drewna), z uprawnieniami na HDS, w transporcie krajowym, 602-648-820**
- **Zatrudnię kierowcę z prawem jazdy C+E na ciągnik siodłowy z naczepą (przewóz drewna), w transporcie krajowym, 602-648-820**
- **Zatrudnię kierowców w transporcie międzynarodowym kat. C+E, FHU Bordiehn Więcbork, tel. 604-239-542, 606-268-653**
- **Zatrudnię sprzedawcę w Centrum Ogrodnictwa, Tuchola, tel. (52) 559-20-42**

Szukam pracy

- Oferuję usługi cięcia, rąbania i układania drewna. Koszenie trawników oraz ogólne sprzątanie posesji, np. po budowie, zapraszam do kontaktu, 783-617-260

Nieruchomości Lokale

Sprzedam

- Budynek mieszkalny i gospodarczy w surowym stanie, metraż działki według potrzeb klienta oraz ziemia IV klasy, cena do uzgodnienia, 691-877-920
- Dom do remontu, garaż, budynek gospodarczy na działce 900 m², Zielonka, gmina Cekcyn, tel. 606-745-205
- Dom letniskowy 2-piętrowy w Charykowskich, murowany, z balkonami, 7 pokoi, widok na jezioro, tel. (52) 395-18-17
- Dom w Konarzynie, 115 m², działka 1900 m², 726-858-022
- Duży piętrowy dom, 11 pokoi, 3 kuchnie, 3 łazienki, garaż, pomieszczenia gospodarcze, Wielki Mędromierz, cena do uzgodnienia, 503-028-355
- Działka 600 m², w centrum wsi Żalno, gmina Kęsowo, 0048 575-675-079
- Działka w Bładowie z decyzją o warunkach zabudowy, pełne media, ogrodzona z trzech stron, 500-113-189

- Działka budowlana 1000 m² w Lubiewicach, 45.000 zł, 720-223-322
- Kawalerka 32 m² w Bydgoszczy – centrum, blisko Starego Rynku, 508-423-613
- Mieszkanie 48 m² w Chojnicach, ul. Młodzieżowa, IV piętro, 3 pokoje, 289.000 zł, 720-332-233
- Sępólno Krajeńskie. Mieszkanie spółdzielcze własnościowe 37,5 m², II piętro, 2 pokoje, kuchnia, łazienka, 882-047-558

Kupię

- Mieszkanie, garaż za gotówkę w Chojnicach (okolice), Tucholi lub Człuchowie, 889-949-658
- Ziemię rolną kupię, może być z budynkami, powiat tucholski, tel. 888-047-905
- Ziemię rolną, budowlaną, działki w okolicach Chojnic i Tucholi kupię, placę gotówką, 720-223-322

Oddam w najem

- Kawalerka i mieszkanie 2-pokojowe, aneks kuchenny, łazienka, przedpokój, Chojnice, 513-018-798
- Lokal w centrum Tucholi na usługi medyczne lub kosmetyczne, tel. 503-930-711
- Mieszkanie w Chojnicach dla rodziny, 1000 zł + media + kaucja, 728-847-379
- Pokoje 2, kuchnia, łazienka, w Chojnicach, wynajmę, tel. 531-305-069
- Pokój, kuchnia, łazienka, WC, c.o., 30 m², w Tucholi, wynajmę, tel. 501-281-671

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy **do wtorku do godziny 16.00**. Można też je dostarczyć do jednego z naszych punktów przyjmowania ogłoszeń drobnych. Termin przyjmowania ogłoszeń do bieżącego numeru w poszczególnych punktach (poza redakcjami gazet) może się różnić (zwykle ogłoszenie trzeba dostarczyć do wtorku do godziny 12.00).

Redakcja zastrzega sobie możliwość odmowy przyjęcia ogłoszenia bez podania przyczyny.

Punkty przyjmowania ogłoszeń drobnych:

Powiat chojnicki – Chojnice: Redakcja „Czasu Chojnic”, ul. Kręta 4; **Brusy:** Krystyna Chabowska, ul. Młyńska 13.

Powiat tucholski – Tuchola: Redakcja „Tygodnika Tucholskiego”, ul. Karasiewicza 3; **Gostycyn:** GS „Sch” sklep nr 7, Carrefour Express, ul. Bydgoska 17; **Śliwice:** sklep wielobranżowy „Sabina”, ul. Dworcowa 4; **Bysław:** sklep p. Krzyżewskiego, ul. Główna 61; **Kęsowo:** sklep „Farmer”, ul. Główna 17; **Żalno:** sklep „Farmer”, ul. Starowiejska 8; **Legbąd:** sklep p. Wolińskiego, ul. ks. Chudzińskiego 5a.

- Pomieszczenia biurowo-sklepowe wynajmę, Tuchola, tel. (52) 559-20-42

- Zrzuty poroża, wieńce i inne trofea kupię, 607-789-471

Poszukuję do wynajęcia

- Wezmę w dzierżawę grunty orne w celach rolniczych – Cekcyn, Wełpin, Bysław – atrakcyjny czynsz dzierżawny, tel. 783-240-704

Kupno

- Banknoty, monety, żetony, pocztówki itp. Kupię lub wymienię, wy-cena gratis, tel. 660-665-965
- **Maciory, knury kupię, odbiór z gospodarstwa, waga, tel. 888-302-750**
- Prasę kosztującą sipma Z224/1, famarol, claas, welger, john deere, prasę rolującą metal-fach, claas rollant 42, 44, 46, 62, 66, 250, arobale, welger, krone, john deere, carraro, morra, vicon, deutz-fahr, greenland. Kombajn anna, bolko, volvo, pól zawieszany do ciągnika Z-020, 535-057-230
- Rzepak, pszenicę, pszenżyto, jęczmień, żyto, kukurydzę. Nasz transport – gotówka, tel. 602-114-212
- Skupujemy bydło: byk do 14,00 zł/kg, jałówka do 13,00 zł/kg, krowa do 11,00 zł/kg, (52) 332-30-88, 606-167-635
- Ubojnia kupi bydło rzeźne i wybra-kowane, najwyższe ceny, 663-187-932

Różne

- Biuro Matrymonialno-Partnerskie Serduszka Dwa, fotooferty osób od 24 do 80 lat, zapraszamy. Biuro czynne 10.00-18.00. tel. 883-783-782
- **Biuro Tłumaczeń – wszystkie języki europejskie + inne (44), Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8 (8-16.30), (52) 388-37-38, 602-739-670, grametwm@wp.pl**
- **Zwrot podatku + zasiłki:** Austria, Anglia, Belgia, Dania, Irlandia, Holandia, Niemcy. Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8, 602-739-670, grametwm@wp.pl

Usługi

- **Abc Adaptacja, aranżacja, budowlano-remontowe usługi, dekarstwo, docieplanie, elewacje, gładzie, poddasza, podwieszane sufity, ścianki działowe, ploty, papa termozgrzewalna, od A-Z, 576-825-339**
- **Altany, więźby, pokrycia dachowe, krycie termopapą, domy z drewna, więzary dachowe, balkony wiszące, tarasy, balustrady i ploty drewniane, 608-156-419**

Reklama

PRODUCENT MEBLI TAPICEROWANYCH

CZERSK	CHOJNICE	KARTUZY
ul. Tucholska 101B	ul. Wysoka 9	ul. Gdańska 8
tel. 52 398 48 61	tel. 52 396 25 55	tel. 572 435 926
tel. 518 996 746	tel. 52 397 06 40	

Godziny otwarcia: pn.-pt.: 9-17, sob.: 9-13
www.drewpolczersk.com
drewpolczersk@wp.pl

HURTOWNIA TKANIN OBICIOWYCH I AKCESORIÓW MEBLOWYCH
CZERSK, ul. Tucholska 101B, tel. 608 464 958
Pianki, bonnel, filc, zszywki, nici, stopki różnego rodzaju, owata itp.

Przyjmę uczniów na praktyczną naukę zawodu

Duży wybór wyrobów z wikliny

Fotele od 350,-

Kanapy od 650,-

Materace: piankowe, bonelowe, bonelowe z kokosem, lateksowe, kieszeniowe, kieszeniowo-lateksowe, kieszeniowy lateks + kokos **od 220,-**

Zestawy kuchenne pod wymiar

Narożnik Vegas 307x227 już od 2990,-

Szafy przesuwne, garderoby

200x216x62	150x200x62	150x215x59	
1660,-	1250,-	1470,-	od 750,-

Łoże 990,-

Raty 0% Santander

• Brukarstwo, kamień, polbruk, ścieżki, chodniki, place, ploty, ogro-
dzenia, prace różne, 606-957-271
• Budowa domów od podstaw i in-
nych budynków, remonty, moderniza-
cja obiektów, prace wykończeniowe,
instalacje hydrauliczne, instalacje
elektryczne i pomiary, 508-186-179
• Dachy, ciesielstwo-dekarstwo, kom-
pleksowe wykonawstwo, remonty
dachów, sprzedaż pokryć dachow-
ych – usługa na 8% VAT (budynki
mieszkalne), utylizacja azbestu, www.
dachmaster.az.pl, 661-969-866
• Koszenie kukurydzy na kisonkę
sieczeniową Claas Jaguar 850 z odwo-
zem, koszenie kukurydzy na ziarno
kombajnem Claas Lexion 770, tel.
798-756-543
• Malowanie, szpachlowanie, pod-
wieszane sufity, zabudowy, adaptacja
poddaszy, płyty k-g, montaż paneli,
obróbki po wymianie okien, wolne
terminy, 510-632-878
• Merlin usługi: formowanie żywo-
plotów, koszenie trawy+wywóz po-
kosu, zakładanie trawników, cięcie
opału+usługi luparką, opieka abo-
namentowa nad ogrodami, wycinka
drzew, tel. 724-945-489
• Oferuję usługi remontowe: malo-
wanie, szpachlowanie, tapetowanie,
panele, montaż płyt karton gips, ma-
lowanie elewacji i wiele innych prac,
516-737-701
• Prace wyburzeniowe, cięcie as-
faltu, betonu i zagęszczanie gruntu,
601-927-172
• Serwis kotłów olejowych i gazo-
wych, Waldemar Karwasz, 89-520
Gostycyn, Piła, ul. Brzozowa 2, 660-
543-048
• Stany surowe, konstrukcje, po-
krycie dachu, ocieplenia, wykań-
czanie wnętrz. Wieloletnie do-
świadczenie, 786-861-053
• Suszenie kukurydzy, Wielka Komo-
rza, 692-474-764
• Usługi zdruńskie, tel. 665-614-957
• Zawsze zapewnię dobrą zabawę
na weselach, innych uroczystościach
rodziny, zabawach itp., profesjo-
nalne nagłośnienie, prezenter mu-
zyczny, duża kolekcja nagrań, tanio,
606-694-038

Sprzedam

• Alufelgi z oponami, 4 szt., 16 cali,
hak, do alfy romeo, brama garażowa,
duża, plandeka na stelażu nierdzew-
nym, 601-927-172
• Audi A6 2.0 TDI 170 KM (2010),
210.000 km, granatowy metalik, kom-
bi, nawigacja, elektryka, alufelgi, ser-
wisowany, sprowadzony, opłacony,
Tuchola, 500-862-466
• Auto-kasacja C-53. Demontaż
pojazdów uszkodzonych, powy-
padkowych. Odbiór własnym
transportem. Auto-szrot, sprzedaż
części używanych, Wielki Konopat
k. Świecia, kasacjaswiecie@wp.pl,
(52)332-46-98, 605-112-448
• BMW seria 1 F21 1.6 B (2013),
80.000 km, niebieski metalik, klima-
tyzacja, elektryka, jak nowy, zareje-
strowany, Tuchola, 500-862-466
• Felgi, 4 szt. do fiata ducato 15",
najazdy samochodowe, 602-692-761
• Ford mondeo III kombi 2.0 TDCI
(2006), 130 KM, pełne wyposażenie,
podgrzewane, skórzane fotele, alu-
felgi, na części, podgrzewana szyba,
601-927-172
• Opel astra J 1.4 B (2010),
103.000 km, srebrny metalik,
hatchback, 5-drzwiowy, stan idealny,
serwisowany, sprowadzony, opłacony,
Tuchola, 500-862-466
• Opel meriva 1.4 B 140 KM (2012),
94.000 km, szary metalik, klimatyzacja,
elektryka, serwisowany, stan idealny,
sprowadzony, opłacony, Tuchola,
500-862-466
• Opel meriva 1.6 16V (2006), za-
rejestrowany, ubezpieczony, 9900 zł
do negocjacji, 509-597-244
• Seat ibiza 1.2 B (2007), oryginal-
ny przebieg 90.000 km, niebieski,
3-drzwiowy, sprowadzony, zareje-
strowany, 2 tygodnie w kraju, 7700 zł,
606-280-837

• Skoda octavia kombi 1.9 TDI
(2005), bez DPf, 2 tygodnie w kraju,
zarejestrowany, czarny, 13.999 zł, tel.
606-280-837
• Skoda octavia (2009), 156.000 km,
tel. 502-161-807
• Toyota rav 4 (2002), tel. 607-042-
624
• VW golf V plus 1.9 TDI (2005),
srebrny, bez DPf, tydzień w kraju, za-
rejestrowany, 14.999 zł, 606-280-837
• VW golf VI plus 1.4 B 120 KM
(2009), 156.000 km, szary, klimatyz-
nik, elektryka, pełen serwis, sprowa-
dzony, opłacony, Tuchola, 500-862-
466
• VW polo 1.4 (2000), 3-drzwiowy,
162.865 km, 4 koła zimowe, SD, H,
garażowany, stan bdb., opłacony
przebieg i OC., 572-359-508

Kupię

• Abartha, astrę, audi, BMW, VW
i inne, całe, rozbite, uszkodzone.
Szybki dojazd, gotówka od ręki, 721-
099-794
• Absolutnie auta dostawcze, oso-
bowe, całe lub uszkodzone, skoro-
dowane, stan i rok bez znaczenia,
516-955-473
• Absolutnie auta kupię osobowe
oraz dostawcze, całe lub rozbite,
na złom, z wyrejestrowaniem, 507-
233-461
• Auta osobowe i dostawcze każdej
marki, stan obojętny, szybki dojazd,
płatę gotówką, 570-908-958
• Auto-Złom Chojnice, ul. Zakłado-
wa 26. Legalna kasacja pojazdów,
płatimy za każdy samochód. Trans-
port, zaświadczenie o demontażu,
sprzedaj części, 603-303-706, 606-
445-711
• Motocykle, motorowery, quada,
skutera do remontu kupię, 607-789-
471

• Absolutnie najtaniej, dachy, okna,
garaże. Sprzedaż, pomiar, montaż,
516-836-355
• Agregat uprawowo-siewny, 660-
264-906
• Agros Skup. Sprzedając nam swo-
je bydło masz gwarancję najwyższej
ceny oraz płatność od ręki. Tel. 794-
463-596
• Blacha odpadowa, nowa, trapez,
blachodachówka gładka, od 20 zł/
m2, tel. 512-551-865
• Byczek, jałoweczka, mieszańce,
600-743-094
• Byczki i jałoweczki u Irenki, kolo-
rowe, czarno-białe, 2-3 tyg., polskie,
dowóz w cenie paliwa, 691-117-925,
886-793-508
• Byczki i jałowki, od miesiąca
do 3 miesięcy, tel. 669-528-788
• Drabiny paszowe, maty legowisko-
we dla bydła, wycielacz dla bydła,
pompy próżniowe, jednostka koń-
cowa, części do westfalii i alfa-laval,
606-171-473
• Drewno kominkowe i opałowe,
suche – sosna, brzoza, buk, dąb,
poszczepane z grubych wałków.
Możliwość dowozu, 604-539-645
• Drewno opałowe suche, 660-664-
729
• Drewno opałowe suche, różne, ja-
łowka wysoko cielna (20 września),
cielęta jałowki 2-tygodniowe czarno-
-białe, 694-112-280
• Drewno opałowe, deski od traka,
obrzyny od desek, tel. 507-927-991
• Drewno opałowe, kominkowe su-
che, sosna, brzoza, dąb, buk, możli-
wość dowozu, 600-982-859
• Drewno opałowe, workowane,
rozpałkowe, kominkowe, suche – so-
snowe, świerkowe, liściaste; pellet,
obrzyny tartaczne, trociny, z dowo-
zem, cięcie, 509-161-734
• Fuchtel do czyszczenia zboża, tel.
539-545-235
• Jałowki hodowlane, wysoko cielne,
3 szt., Dąbrowa, gm. Kamień Krajeń-
ski, tel. 667-987-798
• Kamień lupany, okazynie, kostka
granitowa, kruszywo kamienne, pol-
bruk, czarnoziem ogrodowy, różne
wzory. Utwardzanie wjazdów, moż-
liwość wykonania prac, 601-927-172

• Kosze do zbierania ziemniaków,
warzyw, plecione ręcznie z drutu
ocynkowanego, różne wielkości,
owalne i okrągłe, 505-186-137
• Krzesło obrotowe, biurko, zestaw
kawowy, kamera sony 8, aparat fuji,
fotoobrazy, żyrandol, kinkiet, lampka
nocna, lampy, 787-870-913
• Kucyk, tel. 695-727-664
• Kukurydza sucha, ziarno, pszenica,
możliwość dowozu, tel. 608-615-448
• Kurczęta brojlery, waga 2,5-3,0 kg,
cena 8,30 zł/kg, termin sprzedaży 10-
16 października, transport gratis, tel.
886-762-103
• Kurki odchowane 19- i 22-tygo-
dniowe, rossa, kaczki, kury zielono-
nóżki, zamówienia sierpień, wrzesień,
październik, Lubiewo, 660-269-886
• Kurki odchowane rossa 22- i 20-ty-
godniowe, zamawiać na 10 września,
Lubiewo, ul. Hallera, 601-304-239
• Kury nioski, roczne, ziemniaki od-
padowe, tel. 606-238-841
• Ława biała, nowa, 150, biurko
sosnowe, 100, materac sypialniany,
200, telewizor philips, 32", 300, płytki
chodnikowe, używane, 601-927-172
• Mieszkanka zbożowa jara oraz psze-
nica ozima, tel. 517-531-418

• Morliny. Skup bydła. Krowy kla-
sa I od 9,00 do 11,20 zł/kg, szybka
płatność, gotówka. Zostań naszym
dostawcą. Tel. 889-186-749
• Narożnik skórzany, użytkowany,
skóra posiada delikatne przetarcia
od codziennego użytkowania, na-
rożnik posiada pojemnik na pościel,
dodatkowo pufa o wymiarach 60x60.
Wymiary: narożnik 270x190 cm,
powierzchnia spania 125x207 cm,
zdjęcia po kontakcie, Śliwice, 600-
263-096
• Narybek karpia i amura. Kamień
Krajeński, 503-636-578
• Piasek (pospółka) oraz czarnoziem
do ogrodu, rozbiórka domów, tel.
534-665-535
• Piła tarczowa, 5,5 kW, spawarka
transformatorowa, lodówka-zamra-
żarka whirlpool 1,50x0,60, zamra-
żarka 1,00x0,90x0,60, zamrażarka
1,30x0,80, tel. 602-692-761
• Plug 4-skibowy, sprężynowy i opry-
skiwacz 800 l, 15 m, 662-046-635
• Prosięta mięsne, tel. 504-979-447
• Prosięta, 888-845-324
• Prosięta, tel. 787-893-227
• Pszenica jara, Kęsowo, 606-404-
528

• Rower damski zwykły, z koszykiem,
na kołach 26", kompletny, sprawny,
z oświetleniem, z Niemiec, 250 zł,
(52) 559-22-75
• Sadzonki bukszpanu, wysokość
ok. 70 cm, 696-505-742
• Siatka ogrodzeniowa ocynkowana,
powlekana, dowolna wysokość, oczko,
akcesoria do montażu, słupki, siatka
leśna, ceny producenta. Panele ogro-
dzeniowe + akcesoria, 505-186-137
• Siewnik 3-metrowy, saxon, tel.
884-813-123
• Siewnik poznaniak, plug 2 i 3-ski-
bowy, kultywator, agregat prądotwó-
rczy, tel. 694-423-255
• Skład Opałowy Silno oferuje pel-
let o średnicy 6 mm, 509-586-394
• Słoma, opał, młocarnie, wozy, fa-
sa, boiler 1000 l, dźwigary 12, 10 szt.,
880-147-001
• Wapno węglanowe 50% CaO, wap-
no zawierające magnez (dolomit)
50% CaO + MgO, 723-167-332
• Wkład do oczka wodnego z włók-
na szklanego, ok. 1000 l, polbruk
z demontażu, terrarium legwana,
601-927-172
• Ziemniaki jadalne białe, wineta, de-
nar, możliwość dowozu, Pamiętowo,
608-819-927

informator medyczny

GASTROLOG
Artur Soltysiak
specjalista gastrologii i chirurgii ogólnej
KOLONOSKOPIA I GASTROSKOPIA
(możliwość znieczulenia w analgezji),
drobne zabiegi chirurgiczne.
ul. Mickiewicza 39, Chojnice,
kom. 660 909 190,
rejestracja: 52 565 53 33, 604 798 239

GABINET PRYWATNY
dr n. med. Łukasz Pokrywka
SPECJALISTA UROLOG
poniedziałek, czwartek 15.00-18.00
Tuchola, ul. Piastowska 5/11
rejestracja tel. 660 217 848
pon.-pt. w godz. 12.00-15.00

Prywatny Gabinet
Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej
lek. med. Mikołaj Romańczuk
ul. Drzymały 33, Chojnice
(Przychodnia Nova)
Przyjmuje w poniedziałki od godz. 14.30
Rejestracja tel. 52 506-53-11

Lek. dermatolog
Jadwiga Barczyk
tel. kom. 606 28 66 33
przyjmuje w Gostycynie, ul. Piłska 22.
Wskazana rejestracja telefoniczna

auris med **BEZPŁATNE**
BADANIA SŁUCHU
APARATY SŁUCHOWE
refundacja z NFZ
poniedziałek, wtorek, czwartek 9.00-17.00
Tuchola, ul. Dworcowa 2
tel. 506-130-566

FIZJOTERAPIA I REHABILITACJA
prywatny gabinet „FizjoFiks”
mgr Nikolai Kielbratowski
ul. Saganowskiego 4, 89-500 Tuchola
Tel. 732-611-816
Ciesz się życiem bez bólu.

REUMATOLOG
lek. med. Agnieszka Pajdak
Specjalista Reumatologii
i Chorób Wewnętrznych
Chojnice, ul. Wiśniowa 1a (przych. Therapeutica)
tel. kom. 602 312 200, 532 163 168
Przyjmuje we wtorki od godz. 14.00

GABINET UROLOGICZNY
lek. Bartosz Brzozczyk
Miejskie Centrum Lekarskie
ul. Świecka 27, Tuchola
przyjmuje **poniedziałek** 17.00-20.00
rejestracja tel. 52 33 433 44
pon.-pt. w godz. 8.00-18.00

LEKARZ ENDOKRYNOLOG
Katarzyna Błach
GABINET PRYWATNY
Tuchola, ul. Nowodworskiego 3d
rejestracja: tel. 660 525 259
Zajmuję się między innymi
takimi schorzeniami, jak:
• choroby tarczycy i przytarczyc,
• zaburzenia miesiączkowania,
• diagnostyka niepłodności,
• andrologia, zaburzenia spermatogenezy,
• niedobór testosteronu,
• choroby przysadki,
• hiperprolaktynemia,
• nadmierne owłosienie,
• osteoporoza,
• choroby nadnerczy,
• farmakologiczne leczenie otyłości
i zaburzeń metabolicznych.

SONUS-MED Mariola Gwizdała
Aparaty słuchowe, badanie słuchu
• dobór i sprzedaż aparatów słuchowych
• badanie słuchu • wizyty domowe
• ABR, otoemisja, terapia szumów usznych
• baterie • refundacja NFZ, PCPR, PFRON
piątek 9.00-17.00 tel. 504 298 407
TUCHOLA, ul. Świecka 53/2

GABINET GASTROLOGICZNY
GASTROSKOPIA Piotr Drobiński
specjalista gastroenterologii i chorób wewnętrznych
CHOJNICE, UL. MICKIEWICZA 39
tel. 512 045 075
rejestracja tel. 52 56 55 333, 604 798 239

UROLOG, ANDROLOG
lek. Dariusz Krzemień
Chojnice,
ul. Mickiewicza 39,
tel. 604 798 239
Schorzenia: układu
moczowego, prostaty,
impotencja, niepłodność
męska, nietrzymanie moczu.

Badania Prenatalne w Tucholi
Jarosław Katulski
tel. 509-787-737
e-mail: katulski.biuro@gmail.com

Gabinet Prywatny, pl. Wolności 33, Tuchola
lek. med. Jarosław Katulski
specjalista ginekologii i położnictwa
tel. 509-787-737
NOWOŚĆ – zabiegi metodą HIFU
W gabinecie będzie można wykonać zabiegi liftingu twarzy,
podbródka, wygładzenia skóry szyi, dekoltu, brzucha
(np. po porodach) i innych części ciała.
Metoda HIFU jest całkowicie bezbolesna, wykorzystuje
ultradźwięki, podobna do metody rewitalizacji pochwy.
Zabiegi wykonuje kosmetolog mgr Joanna Treider
Szczegółowe informacje pn.-pt. 9.00-13.00 w gabinecie lub pod numerem tel. 537-336-303.

Wolność i pokój nie są nam dane na zawsze

To miejsce przed 83. laty było świadkiem zbrodni. Od kilkudziesięciu lat mieszkańcy naszego regionu przybywają tu, by uczcić pamięć o wydarzeniach września 1939 r. i kolejnych miesiący II wojny światowej.

Uroczystości w pierwszą niedzielę września na miejscu kaźni w Rudzkim Moście stały się nieodłączną tradycją dla borowiackiej społeczności. Choć

z roku na rok ubywa tych, którzy przychodzą pochylić głowę nad grobami pomordowanych, nie możemy pozwolić zapomnieć o tym, co tu się stało.

Młodzież złożyła ślubowanie na sztandar szkoły.

Pielęgnowanie pamięci o bolesnych chwilach biorą na barki burmistrz Tucholi i parafia pw. Opatrzności Bożej w Rudzkim Moście. Na uroczystość w tym roku przybyli jak zwykle przedstawiciele władz, stowarzyszeń, kół, organizacji, instytucji i placówek oświatowych. Przy epitafiach z nazwiskami pomordowanych wartę objęły pocztą sztandarowe, a na tablicy upamiętniającej masowe egzekucje z 1939 r. zabił się i zacerwieniło od wiązanek kwiatów w barwach narodowych. Jako pierwszy głos zabrał burmistrz Tucholi **Tadeusz Kowalski**. To z jego ust padły słowa, które zacytowałem w tytule artykułu. Mówił to w kontekście wydarzeń u naszych wschodnich sąsiadów, by wyczulić słuchaczy na dbałość o naszą ojczyznę. Odnosząc się do ataku Niemiec na Polskę przed 83 laty, dodawał, że ta historia nie powinna się nigdy wydarzyć. Niosła za sobą cierpienie, zniszczenie oraz śmierć.

Wiązanki złożyło wielu przedstawicieli instytucji, placówek, kół, organizacji i stowarzyszeń. Na zdjęciu – przedstawicielki Szkoły Podstawowej w Kielpinie.

Po przysiędze złożonej na sztandar szkoły przez uczniów Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych w Tucholi im. Ziemi Tucholskiej rozpoczęła się msza św. Biskup pomocniczy ks. **Arkadiusz Okrój** zwrócił się do stojącej w pobliżu epitafiów młodzieży, porównując niedzielne spotkanie

do lekcji. „To lekcja, którą musimy wymodlić, by młodzi, którzy tu są, nigdy nie zaznali wojny”. Biskupowi przy ołtarzu towarzyszyli proboszcz parafii w Rudzkim Moście ks. **Wiesław Herold**, dziekan ks. **Grzegorz Kielas** oraz diakon stały **Zbigniew Machnikowski**.

Tekst i fot. Halina Gut

„Wiernym synom narodu...”

...społeczeństwo gminy Lubiewo, wrzesień 1977” – taki napis widnieje na kwaterze poległych żołnierzy w Klonowie. 83 lata temu za naszą wolność walczący zapłacili najwyższą cenę. Pamięć o ich bohaterstwie, dzięki właśnie takim – lokalnym inicjatywom – nigdy nie zginie!

1 września jest bez wątpienia jedną z najważniejszych dat w historii naszego kraju. W zeszły czwartek – w 83. rocznicę wybuchu II wojny światowej – tradycyjnie już społeczność gminy Lubiewo spotkała się przy kwaterze poległych w Klonowie. Jak zawsze plac przy pomniku szczelnie wypełnili mieszkańcy – co roku widać, że dla wszystkich jest to bardzo podniosły i uroczysty moment.

– Nie ma w naszym kraju miasta, wioski, przysiółku, który nie straciłby w tej wojnie, w tej zawierusze wojennej, swoich mieszkańców. Dziś wspominamy tę smutną rocznicę zwycięstwa nienawiści, agresji, pogardy nad pokojowym współistnieniem i dialogiem. Stajemy w powadze i zadumie przed tą kwaterą ku przestrodze. I z nadzieją, że to dramatyczne doświadczenie stanie się codzienną refleksją dla kolejnych pokoleń. A jak istotna jest ta refleksja, to data 24 lutego 2022 roku jest tego

Spotkanie 1 września przy mogile to tradycja przekazywana z pokolenia na pokolenie.

dowodem – wskazywała prowadząca uroczystość **Wioletta Szymczak**, kierowniczka referatu oświaty i spraw społecznych Urzędu Gminy Lubiewo. Podkreślała, że dziś nasi sąsiedzi zmagają się z dramatem wojny, którego Polska tak boleśnie doświadczyła 80 lat temu.

Na uroczystość przybyli oficjalni goście, m.in.: starosta tucholski z radnymi powiatowymi czy przewodnicząca Rady Gminy Lubiewo także z radnymi. Nabożeństwo odprawił ksiądz **Piotr Lubecki**, zaś apel poległych odczytał **Jacek Janiak**, nauczyciel ze Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Bysławiu.

„...by nienawiść i nacjonalizm nie zdominowały współpracy między narodami”

Głos zabierała też wójt gminy Lubiewo **Joanna Jastak**. Mówiła m.in.:

– II wojna światowa jest wydarzeniem odległym w czasie, ale wciąż żywym w pamięci pokolenia, które było jej uczestnikiem i świadkiem. Żywym również dla nas, którzy te tragiczne lata znamy jedynie z kart historii. Losy narodu polskiego wielokrotnie wystawiane były na próby, nie-

rzadko bolesne, wymagające ofiar. I dlatego historia naszego narodu to coś więcej, niż tylko fakty z przeszłości. Naszym obowiązkiem jest zachowanie pamięci, która każe pochylić się nad doznaną krzywdą, ale i przestrzegać, by nigdy nie powtórzył się tamten czas. Aby nigdy mieszkańców naszego kraju ani żadnego innego, nie budziły wycie syren, huk, eskadry samolotów i świst spadających bomb. Niestety wydarzenia z lutego tego roku pokazują, że jest inaczej. My, naród polski, niezmennie wspieramy osoby z Ukrainy. Robimy wszystko, by nienawiść i nacjonalizm nie zdominowały współpracy między narodami.

O podniosłości wydarzenia niech świadczy fakt, że do Klonowa przybyło 5 pocztów sztandarowych, a kwiaty i znicze złożyło przy pomniku aż 27 delegacji. Na samą uroczystość, z powodu problemów w trasie, nie zdążyła dotrzeć **Eugenia Wojewoda-Stefaniuk**. Wraz z mężem pochyliła głowę nad grobem żołnierzy już po oficjalnym spotkaniu. **Eugenia Wojewoda-Stefaniuk** jest córką żołnierza **Janusza Stefaniuka**, który pochowany został w kwaterze w Klonowie. Poległ 2 września 1939 r.

W imieniu mieszkańców gminy wiązanek kwiatów złożyły wójt Joanna Jastak (z lewej) oraz kierowniczkę GOPS-u Weronikę Łepkę.

więcej zdjęć na
www.tygodnik.pl

W Klonowie nie mogło zabraknąć uczniów z terenu gminy.

Tradycyjnie najliczniejsza delegacja dzieci ze szkoły w Klonowie i Stowarzyszenia Edukacji i Rozwoju Wsi Klonowo nad Brdą „Klon”.

Na koniec uroczystości **Wioletta Szymczak** podkreślała, że o kwaterę wspólnie dba lokalna społeczność. W tym roku udało się wykonać odnowienie liter

na pomniku. Za poświęcony czas i pracę podziękowała **Marcinowi Wiśniewskiemu** z Suhej.

Tekst i fot. Kamil Tajl

Pomnik w Klonowie przypomina o tragicznych wydarzeniach z 1939 roku. W zbiorowej mogile spoczywa tu 75 polskich żołnierzy, przede wszystkim z 34. i 35. Pułku Piechoty 9. Dywizji Piechoty Armii „Pomorze”. Żołnierze polegali w rejonie Klonowo – Sucha – Bysław – Trutnowo. Do dzisiaj zidentyfikowano 47 imion i nazwisk. Walki miały miejsce na samym początku napaści nazistowskich Niemiec na Polskę. Żołnierze przelali tu swoją krew już 1 i 2 września. Początkowo zostali pochowani w miejscach walk. 10 listopada 1947 roku złożono ich ciała na cmentarzu pocholerycznym w Klonowie. Pozostałością po cmentarzu jest kapliczka św. Rocha. Pierwsza została wzniesiona w 1873 r., kolejna w 1947 r. Obecna powstała w 2005 r.

Wielki świat w Małej Komorzy

Jean Paul Kaminski z żoną.

Z Komorzy przez Paryż na Martynikę – wszystko późnym latem

Wielką podróż – sentymentalną, geograficzną, muzyczną, literacką, filozoficzną i historyczną – odbyli uczestnicy spotkania kulturalnego w pałacu Janta – Połczyńskich. Wszystko na koniec lata i o mijającej porze roku.

Maria Korytowska ma pomysły na następne spotkania.

Maria Korytowska po raz dwięty zaprosiła gości do zabytkowego obiektu z Małej Komorzy, by propagować szeroko pojętą kulturę w sposób przystępny, luźny, jednocześnie fachowy i interesujący. W piątkowe popołudnie przewodnim tematem IX Tucholskich Spotkań Artystycznych było lato ze wszystkimi jego urokami. Szeroko pojęty temat pozwolił zebranym zastanowić się, czym jest przemijanie, a wnioski były o tyle zaskakujące, co żartobliwe.

Za gospodarza spotkania można było uznać także **Michała Folegę**, który jest biografem zasłużonego dla Borów rodu. Udostępnił salę i przygotował ją do występów, a tych nie brakowało. Na dzień dobry nuta muzyki wprawiła w dobry, nostalgiczny nastrój zgromadzonych gości. Duet Arthouse – **Piotr Budnik** – gitara i **Ireneusz Stanisławski** – śpiew – zaśpiewał podczas ponaddwugodzinnego spotkania utwory własnego autorstwa, a także szlagiery z repertuaru Stinga czy U2.

Zmysłowe lato zamknięte w słowie

Pora roku soczysta, obfita, płodna, dojrzała, kąpiąca owocem, spełnieniem, szczęściem, barwami i zapachami – tak można by zamknąć w jednym zdaniu tematykę wierszy **Barbary Jendrzejewskiej** z Bydgoszczy, autorki ośmiu zbiorów poetyckich i trzech tomów prozatorskich, laureatki wielu nagród z dziedziny literatury. W jednym z liryków ze szczególnym smaczkiem przedstawiono nasycony zmysłowością poetycki obraz sierpniowego jabłka. Swoją twórczość poetycką zaprezentowała **Kinga Czapiewska**, która w wierszu pełnym na pozór prostych pytań wyraziła zachwyt nad przyrodą, mijającą porą roku.

Kameralne spotkanie przysporzyło uczestnikom wielu wrażeń.

Nie tylko słowo zakłęte w wiersze królowało tego dnia. Posypały się również wspomnienia i rozważania, których motywem przewodnim było nie tylko przemijanie, ale też nieodłącznie związany z końcem lata początek roku szkolnego. Wspomnienia byłego ucznia tucholskiego technikum leśnego odczytała **Justyna Kania**, ponadto **Adam Korytowski** przedstawił ciekawy wywód na temat znaczenia przemijania w ludzkim życiu. Nie od dziś wiadomo, że koniec jednego jest po-

czątkiem drugiego. Coś się musi skończyć, by coś się zaczęło, ale ostatecznie wieczne są tylko czas i... matematyka, bo gdy wszystko minie, pozostanie zero, a to przecież pojęcie matematyczne.

Nigdy za późno na miłość

Specjalnym gościem spotkania był **Jean Paul Kaminski** – żeglarz i artysta – malarz w jednej osobie. Urodzony we Francji potomek polskich emigrantów w dojrzałym wieku i tysiące kilometrów od domu poznał mi-

Barbara Jendrzejewska opowiadała o swoich inspiracjach poetyckich, jak choćby przyjeździe wnuczki na świat.

łość swojego życia – **Marie**. Była to niezwykła opowieść o egzotycznej podróży za ocean i znalezieniu miłości na Antylach. Wszystkie wspomnienia poparte pokazem zdjęć z tropikalnej wyspy mogłyby stanowić świetny scenariusz filmu. Mieszkające dziś w okolicach Czerska małżeństwo jest przykładem na to, że gdy jest miłość, wszystko przychodzi łatwiej. Z takiego założenia wyszła żona artysty – **Maria**. Jej mąż opowiedział o swoich obrazach,

paryskiej stolicy i jej reprezentatywnych miejscach minęła zbyt szybko. Po światowych wojażach znów uczestnicy spotkania wrócili w Bory, ale odbyli podróż w czasie. Michał Folega przybliżył obraz lata i pracy we dworze Janta – Połczyńskich. Cykl przemijających pór roku jako obraz życia człowieka, nacisk na tradycje związane ze zniwami czy innymi doniosłymi wydarzeniami – wszystko to stawia kwestię przemijania nie jako zło konieczne, tylko zaplanowany od zawsze obraz odwiecznej harmonii w naturze.

Spotkanie słowno – muzyczne zakończyło się wspólnym zdjęciem na schodach pałacu, zaś w samych murach goście mogli posłuchać jeszcze **Tomasza Kottowskiego**, który zaśpiewał znaną piosenkę Ireny Santor. Maria Korytowska wstępnie zaprosiła zebranych na kolejne spotkanie – za dwa miesiące. Zapowiedziała ten sam artystyczny klimat, choć inną tematykę.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Świetnie brzmiący „Arthouse”.

Reklama, ogłoszenie płatne

KONCESJONOWANA AGENCJA OCHRONY MIENIA I OSÓB „BOS”
Mariusz Laszewski

POSTAW NA BEZPIECZEŃSTWO

- projektowanie systemów alarmowych
- montaż • centrale telefoniczne
- internet bezprzewodowy
- konwoje • ochrona fizyczna
- monitoring

KORZYSTAJ Z USŁUG PROFESJONALISTÓW Z TUCHOLI!

Tuchola, ul. Przemysłowa 4, tel. 52 334 35 14, kom. 603 504 254, 502 722 217
 biuro@ochronabos.pl

Zatrudnimy pracowników do pracy w Niemczech w przetwórstwie rybnym i ogrodnictwie.

Nie wymagamy znajomości j. niemieckiego.

Kontakt telefoniczny od poniedziałku do piątku w godz. od 9:00 do 13:00

663-626-877

Sukces na mistrzostwach Polski w... plecionkarstwie!

Mamy drugie i trzecie miejsce w mistrzostwach Polski w wyplataniu. Panie – Hania i Ania wyplatają i... wymiatają konkurencję.

W sierpniu w Muzeum Wikliniarstwa i Chmielarstwa w Nowym Tomyślu zakończyły się trwające trzy dni II Mistrzostwa Polski w Wyplataniu i Ogólnopolski Konkurs Plecionkarski im. Jana Bartoszewicza. Jurorzy ocenili łącznie 54 prace z pięciu kategorii (kosz, galanteria, tradycyjna forma dekoracyjna, abstrakcyjna forma dekoracyjna, plecionki

z materiałów syntetycznych i wysoko przetworzonych). Oczywiście wśród uczestników byli i nasi przedstawiciele. W kategorii galanteria pierwsze miejsce przyznano **Jolancie Surmie** ze Złotowa. Natomiast naszym twórczyniom ludowym – **Hannie Behrendt** przyznano drugie, a **Annie Przytarskiej** trzecie miejsce.

(Iz), fot. nadesłane

Gmina Tuchola

Czas na odbiór komputerów!

Są już komputery dla dzieci z popegeerowskich rodzin, których wnioski przyjmowała gmina Tuchola. Ich wydawanie odbywa się zgodnie z ustalonym harmonogramem.

W Urzędzie Miejskim w Tucholi można już odbierać komputery z programu Granty PPGR. Sprzęt otrzyma ponad 580 dzieci z rodzin byłych pracowników „pegeerów” uczęszczających do szkół podstawowych i ponadpodstawowych (506 uczniów otrzyma laptopy, 68 – komputery, a 15 – tablety). Samorząd pozyskał na ten cel środki w kwocie 2 mln 085 tys. złotych. W poniedziałek, 5 września gmina rozpoczęła wydawanie zakupionego sprzętu komputerowego.

Odbiór odbywa się w pokoju nr 203 Urzędu Miejskiego w Tucholi (od 15 września w pokoju nr 211). Trzeba pamiętać przy tym, by okazać dowód osobisty w formie fizycznej lub w aplikacji mObywatel celem spisania danych. Nie jest możliwy odbiór sprzętu przez osobę inną niż wskazana w oświadczeniu (np. przez współmałżonka lub w przypadku pełnoletniego ucznia przez rodzica).

Przekazanie laptopów, komputerów i tabletów odbywa się w godzinach pracy urzędu, tj. w poniedziałki, środy i czwartki w godzinach od 7:30 do 15:30, we wtorki od 7:30 do 17:00 oraz w piątki od 7:30 do 14:00. Osoby, które mają dzieci w różnych szkołach, mogą odebrać wszystkie sprzęty jednego dnia, ale zgodnie z przedstawionym harmonogramem. Jeśli z różnych przyczyn wskazany termin nie jest dogodny dla odbierającego, można będzie jeszcze pobrać sprzęt w kolejnych dniach po obowiązywaniu podanego harmonogramu, tj. od 15 września.

(Iz)

Harmonogram odbioru sprzętu:

5 września (poniedziałek) – Szkoła Podstawowa nr 1 w Tucholi

6 września (wtorek) – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi i Szkoła Podstawowa w Kiełpinie

7 września (środa) – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi

8 września (czwartek) – Szkoła Podstawowa nr 5 w Tucholi i Szkoła Podstawowa w Stobnie

9 września (piątek) – Szkoła Podstawowa w Legbądzie i Szkoła Podstawowa w Raciążu

12 września (poniedziałek) – Zespół Szkół Licealnych i Technicznych w Tucholi

13 września (wtorek) – Liceum Ogólnokształcące i Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi oraz pozostałe szkoły średnie, które mają siedzibę w Tucholi

14 września (środa) – Szkoły i placówki oświatowe spoza terenu gminy Tuchola
od 15 września (pokój nr 211) – osoby, które nie odebrały sprzętu w wyznaczonych dniach

Rodzinne strzelanie w Plaskoszu

W tym roku najlepszy wśród myśliwych spudłował tylko dwa razy! Strzelectwo promowano także wśród pań i najmłodszych – do tarcz celowano z wiatrówek.

Koło Łowieckie nr 102 „Kotlina” z Lipowej jest kołem nie za dużym, ale cały czas bardzo aktywnym na naszym terenie. Jedną z inicjatyw zrzeszonych myśliwych jest organizowany od lat piknik rodzinny. Tradycji stało się zadość i w tym roku, wydarzenie miało miejsce 27 sierpnia w Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Plaskoszu.

W indywidualnych zawodach wzięło udział 8 myśliwych – 7 z „Kotliny” i jeden zaprzyjaźniony nemrod. Co ciekawe, wśród osób strzelających pojawiła się też jedna młoda zawodniczka – stażystka w kole z Lipowej. Zawody odbywały się w 3 konkurencjach: skeet (w nomenklaturze myśliwskiej – krąg), trap (inaczej oś) i nowości – myśliwskiej osi

Tego dnia na strzelnicy bezkonkurencyjny był Wojciech Salata.

praktycznej. Celowano do charakterystycznych, jasnopomarańczowych rzutków. Najlepszy na strzelnicy okazał się **Wojciech Salata**, który dla pozostałych był bezkonkurencyjny. Na 30 możli-

Dzieci próbowały swoich sił w strzelaniu z wiatrówek.

lizowali nie tylko myśliwi. Dla pań zorganizowano zawody w strzelaniu do tarczy z wiatrówek, a także do rzutków z broni śrutowej. Kobiety walczyły o nagrody główne – zestawy biżuterii. W szranki stanęli też najmłodszy uczestnicy wydarzenia – celując z wiatrówek. Ponadto mężczyźni będący poza myślistwem również mogli spróbować swoich sił w celowaniu do rzutków i strzelaniu z broni śrutowej.

Tekst i fot. Kamil Tajl

Zbigniew Koronowski przygotowuje się do strzału na myśliwskiej osi praktycznej. To nowa konkurencja w Plaskoszu.

Panie walczyły o biżuterię.

wych rzutków trafił aż 28! Pełne podium podajemy przy artykule.

Piknik myśliwski oferował atrakcje dla całych rodzin. Nie zabrakło dmuchańców dla dzieci, słodkich poczęstunków i swojskich wyrobów z grilla. Tego dnia rywa-

Wyniki zawodów strzeleckich:

I miejsce – Wojciech Salata

II – Zbigniew Koronowski

III – Krzysztof Joppek

więcej zdjęć na
www.tygodnik.pl

Na pikniku bawiły się całej rodziny.

Witamy na świecie

W ciągu kilku ostatnich dni przyszli na świat:

Fot. (nk)

Marcel Czapiewski, 3.09.2022, 2840 kg, 53 cm, Karsin

Kornelia Karasek, 5.09.2022, 3200 kg, 55 cm, Starogard Gdański

Jagoda Wróblewska, 3.09.2022, 3100 kg, 58 cm, Śliwice

Gratulujemy rodzicom

Tygodnik
Tucholski

Reklama, ogłoszenie płatne

Serdeczne podziękowania
dla Zakładu Pogrzebowego „Bolmar”
za okazane wsparcie, fachową pomoc, profesjonalizm
oraz wysoką jakość świadczonych usług
przy organizacji pogrzebu

śp. Jadwigi Zaremby

składa rodzina

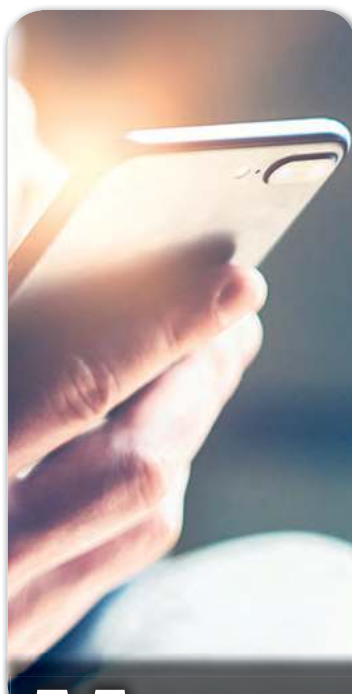

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim,
którzy w bolesnych dla nas
chwilach dzielili z nami
smutek i żal,
uczestniczyli we mszy św.
i odprowadzili na miejsce
wiecznego spoczynku

śp. Tomasza Pril

za złożone wyrazy współczucia,
wieńce i kwiaty
serdeczne „Bóg zapłać”
składa rodzina

**Masz
temat
– DZWOŃ!**

52 336 30 51

Tygodnik
Tucholski

zmarli

- † Tomasz Pril, l. 34 – Kęsowo
- † Jadwiga Zaremba, l. 80 – Tuchola
- † Zdzisława Emilia Klonder, l. 82 – Tuchola
- † Józef Gatz, l. 71 – Pod Komorzą
- † Irena Reszczyńska, l. 75 – Stobno Borki

G.

kronika policyjna

- We wtorek 30.08 około godz. 7:40 policjanci zatrzymali w Śliwicach 48-latkę, mieszkankę pow. tucholskiego poszukiwanego w celu doprowadzenia do zakładu karnego na podstawie nakazu wydanego przez Sąd Rejonowy w Nakle nad Notecią. Mężczyzna został doprowadzony do Aresztu Śledczego w Chojnicach.
- W środę 31.08 około godz. 17:20 w Małym Mędromierzu kierująca VW uderzyła w przebiegającą przez jezdnię 2 psy. Właściciel psów 66-letni mieszkaniec gm. Tuchola otrzymał mandat za niedopełnienie obowiązku prawidłowego trzymania zwierząt. Szkody powstały w pojeździe 46-letniej mieszkanki gm. Tuchola.
- Tego samego dnia policja została poinformowana, że 25.08 około godz. 19:45 w sklepie spożywczym w Tucholi na ul. Piastowskiej nieznana osoba dokonała kradzieży artykułów sklepowych o wartości 27,95 zł. Trwają czynności wyjaśniające dotyczące kradzieży sklepowej.
- W piątek 2.09 około godz. 20:00 na trasie Śliwiczki – Łaski kierujący renault nie dostosował prędkości do warunków ruchu, zjechał na pobocze, uderzył w znak drogowy, po czym dachował i uderzył w słup telekomunikacyjny. Sprawcą okazał się 32-letni mieszkaniec gm. Śliwice. Trwają czynności wyjaśniające w tej sprawie. Jak słyszymy w straży, mężczyzna podróżował z synem. Obaj trafili do szpitala.
- W niedzielę 4.09 około godz. 3:00 na ul. Piłskiej w Gostycynie nieznany kierujący samochodem dostawczym koloru białego, wyjeżdżając z drogi podporządkowanej, nie ustąpił pierwszeństwa jadącemu volkswagenem, uderzył w jego prawy bok i oddalił się z miejsca zdarzenia. Poszkodowanym jest 36-letni mieszkaniec gm. Gostycyn. Trwają czynności wyjaśniające w tej sprawie.

G.

kronika strażacka

- We wtorek 30.08 w Obrowie drzewo znalazło się na drodze powiatowej.
- W środę 31.08 w Tucholi na ul. Bydgoskiej doszło do pożaru poszycia leśnego. Ogień zajął obszar ok. 40 m².
- W poniedziałek 5.09 w Żalnie pompowano wodę z piwnicy budynku mieszkalnego.
- We wtorek 6.09 w Bysławiu na ul. Głównej kierujący audi najechał na tył VW t-roc. Na szczęście nikt nie odniósł obrażeń.

G.

Reklama

ZAKŁAD POGRZEBOWY

Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi sp. z o.o.
ul. Świecka 68, Tuchola

- profesjonalna obsługa uroczystości pogrzebowych
- przewozy zwłok w kraju i z zagranicy
- kopanie grobów
- nowoczesny sprzęt
- bezpłatne korzystanie z kaplicy i chłodzi

**WYPŁATA
ZASIŁKU
POGRZEBOWEGO
OD RĘKI**

TELEFONY CZYNNE CAŁĄ DOBĄ:
52 33 65 739; tel. kom. 603 265 868

ZAKŁAD POGRZEBOWY BOLIŃSCY

Pomożemy godnie pożegnać bliską Ci osobę...

- * Kompleksowa organizacja i obsługa uroczystości pogrzebowych
- * Własna chłodnia i kaplica - Dom Pogrzebowy „Bolińscy”
- * Przewóz zmarłych w kraju i za granicą
- * Wypłata zasiłku pogrzebowego przed pogrzebem

tel. 500 206 206 – czynny całodobowo
Tuchola, ul. Starodworcowa 1 (przy bocznej bramie cmentarza)

Puchar Polski

Świetny mecz, kontrowersyjny gwizdek

Myśliwiec Gostycyn – MLKS Krajna Sępólno Krajeńskie 3:4 (1. poł. 1:1, 2. poł. 3:3). Bramki: Wamka (9, 50) Obara (83)

To spotkanie od początku zapowiadało się ciekawie. Już sam fakt, że sędziowie przybyli na tyle późno, że mecz rozpoczął się 19 minut po terminie, zwiastowało ciekawe wydarzenia przy udziale panów z gwizdkiem. Mecz rozpoczął się od bardzo mocnego uderzenia – z rzutu wolnego z okolic 25 metra. Strzał bardzo silny trafił do siatki strzeżonej przez Dawida Buczkowskiego. Gostycynianie nie zwlekali i niemal natychmiast Kacper Wamka doprowadził do wyrównania w tym spotkaniu. Po chwili kiwnął on obrońcę, ale nie miał do kogo dograć i akcja spaliła na panewce. Krajeńska ekipa także nie ociagała się i próbowała swoich sił. Uderzenia co chwilę bronił Buczkowski lub zagrożenie było neutralizowane przez świetnie spisujący się blok obronny. Gra była rwana, a zawodnicy powaleni raz po raz faulami taktycznymi, za które brakowało żółtych kartoników i uspokojenia sytuacji. To miało wpływ na późniejsze wydarzenia. Gostycyński gołkiper niekiedy dokonywał cudów, gdy wylapał piłkę na linii bramkowej. Lub też gdy wybronił strzał lecący w okienko albo też podwójnie zastopował sam na sam w jednej akcji. Myśliwiec próbował z przodu upolować jeszcze jedno trafienie. Dobrą okazję miał po raz kolejny Wamka, ale uderzenie z lewej nogi nie należało do najlepszych.

Wątpliwy popis arbitra

Druga połowa rozpoczęła się z wysokiego c. Wamka ustrzelil

Sebastian Obara strzela bramkę na 3:2 i zostaje sprowadzony do parteru przez kolegów z drużyny w szale radości.

poprzeczkę. Po chwili zaś wybiegł on na czystą sytuację i ułokował piłkę w siatkę. Piłka została pod nogami piłkarzy z Gostycyna, a wściekły bramkarz zaatakował Łukasza Hinza. Ten został niemal znokautowany, a sędzia wyrzucił (słusznie) gołkipera z boiska. Natomiast doświadczony arbiter tym razem nie poradził sobie z zarządzaniem meczem. Nerwowa atmosfera coraz częściej dawała się we znaki. Często ostre faule nie były karane nie tylko kartonikiem, ale i ostrzeżeniem, co dawało piłkarzom poczucie bezkarności. Szczególnie przodowali w tym zawodnicy z Sępólna. W 58 minucie Bartosz Kowalewski został fatalnie sfaulowany. Celem w stu procentach nie była piłka, a nogi zawodnika, który w tym meczu potrafił futbolówkę przytrzymać. Kara? Żółta kartka, choć jej odcień powinien wpadać w bardziej krwistą tonację. Na kwadrans przed końcem

Krajna doprowadziła do wyrównania, gdy gołkiper źle wyszedł z bramki. Strzał jeszcze zablokował Sebastian Pułkownik, ale dobitka była skuteczna. Po chwili Hinz, który otrząsnął się po nokaucie, sam postanowił uderzyć. Naturalnie nie w zawodnika, a w piłkę. Ta poleciała z 35 metra wprost w poprzeczkę bramki. Do cudownego trafienia zabrakło raptem kilkanaście centymetrów. Tyle samo po chwili dzieliło przyjezdnych od gola, gdy z bliska trafili w słupek. Jednak chwilę później rozgrywający świetny mecz Hinz uruchomił na skrzydle Sebastiana Obarę. Ten wparował w pole karne i uderzył między nogami „bramkarza” (bo w tej roli grał zawodnik z pola). Gol na kilka minut do końca jednak nie dał gostycynianom awansu. Krajna od razu wyrównała po wrzucie z rzutu wolnego. Po chwili... zmarnowała również dwie setki.

■ Myśliwiec:

Buczkowski, Pułkownik, Cymerys, Parszyk, Wilkoński, Nitka (80 Obara), Weyna (112 Łącki), Kowalewski (112 Sobczyk), Kubiński (80 Karnowski), Hinz, Wamka

Decyzje sędziego na pierwszym planie

Doszliśmy zatem do dogrywki, której nikt nie przewidywał. Na boisku zapadał zmrok. Już na samym początku dodatkowych minut sępólnianie uderzyli w słupek. Po chwili Kowalewski odwdzieczył się poprzeczką w jego wykonaniu. Ten zawodnik po chwili z główki nie trafił, a następnie miejsce miała ogromna kontrowersja. W 97 minucie prawym skrzydłem urwał się Wamka. Walczył on sam na sam z obrońcą, bo reszta zespołu nie nadążyła z powrotem. Skrzydłowy był około 25 metrów od bramki i został faulowany przez zawodnika mającego na koncie żółtko. Werdykt? Faul (tu pełna zgoda) oraz brak upomnienia (tu pełna niezgoda).

W takiej sytuacji można mówić co najmniej o „faulu przerywającym akcję korzystną” choć definicja „realnej szansy na zdobycie bramki”, bardziej tu pasuje. Według przepisów po tym faulu Sępólno powinno grać w 9. Sędzia podjął inną decyzję i w jego ocenie nie było to zagranie na żółty kartonik. Po chwili podjął kolejną bardzo kontrowersyjną decyzję. Maciej Cymerys trafił wślizgiem w piłkę, jednak sędzia dopatrywał się przewinienia w tym zagranie we własnym polu karnym! Z jedenastki padła decydująca bramka, a pełniący funkcję bramkarza zawodnik podczas celebracji prowokował publiczność gestami i słowami. Reakcji na to brak. Krajna przeszła dalej, ale zespół z Gostycyna zawałczył jak równy z równym i był bliski sukcesu.

Tekst i fot. Michał Bełdzikowski

Komentarz

Smutny jest to futbol, gdy sędziowanie wybija się na pierwszy plan, szczególnie w tak kluczowych momentach pojedynku. Niezbyt pocieszający jest również fakt, że sędzia Tomasz Linke odmówił mi komentarza na temat sytuacji z 97 minuty. Na zadane przeze mnie pytanie, dlaczego nie pojawił się kartonik po faulu taktycznym, arbiter jedynie odpowiedział słowami: „To jest pańskie zdanie”.

Michał Bełdzikowski

Klasa B

Cztery mecze zero punktów

W ostatni weekend wszystkie lokalne zespoły klasy B grały swoje mecze. Niestety żaden nie potrafił zdobyć choćby punktu.

Sokół Nowy Dwór – SBT Pionier Kęsowo 3:2 (1:2) Bramki: Brunka (21), Weltrowski (30)

Pionier: Niemczewski, Nowacki, Linda, Folega, Nelke, Weltrowski, Blejder, Wytrząsek (65 Szreiber), Szyłke (75 Theus), Mantufel, Brunka

Myśliwiec Gostycyn – Victoria Niemcz 0:4 (0:1)

Myśliwiec: Buczkowski, Cymerys, Kuligowski (Siekirka), Wilkoński, Pułkownik (Karnowski), Weyna, Kubiński, Kowalewski, Wamka (Łącki, Sobczyk), Hinz, Obara (Nitka)

Łokietek Wierzchucin Królewski – Cis Cękyn 5:3 (4:2). Bramki: D. Boniewicz (4), F. Dębicki (33, 54)

Cis: Patyna, Okonek, Włoch, Mróz (40 M. Dębicki, 56 Polasik), Rafiński, Leszczyński, Myśliński (60 Barwiński), D. Boniewicz, Krajna, Rompa (60 Ł. Boniewicz), F. Dębicki

Olimpia Wtelno – TKP Tuchola 5:1 (2:1) Bramka: B. Glazik (70)

TKP: Liegmann, Westfal, Wróblewski, Głomski, Kuzelak, J. Glazik, Kukielski, Rostankowski, Włodarczyk, Filipiak (60 Donczyk), B. Glazik

Tabela

Klasa B, gr. 1 Bydgoszcz

1. Fuks Wielowicz	3	9	17-4
2. Gwiazda Sypniewo	3	9	14-5
3. Victoria Niemcz	3	6	9-4
4. Łokietek Wierzchucin Król.	3	6	8-5
5. Sokół Nowy Dwór	3	5	9-8
6. Olimpia Wtelno	3	4	6-5
7. LZS Wąldowo	2	3	5-6
8. Myśliwiec Gostycyn	3	3	4-7
9. Cis Cękyn	3	2	8-10
10. TKP Tuchola	3	1	4-12
11. Bizon Tuchółka/Kęsowo	3	0	4-10
12. Gryf Piaseczno/Skarpa	2	0	2-14

Pozostałe wyniki

Gryf Piaseczno/Skarpa – Fuks Wielowicz 2:1

Gwiazda Sypniewo – LZS Wąldowo 5:2

(mb)

Puchar Polski

Dwie doby i dwa zwycięstwa

Fala Świątkowo – Rawys CEO Raciąż 1:3 (0:0) Bramki: Damian Rybacki (50), Dominik Rybacki (81), Mocek (88)

W dwie doby po zeszłotygodniowym wyjeździe do Radomina (niemal 250 kilometrów w dwie strony) zawodnicy Przemysław Talarka wybiegli na pojedynek pucharowy z Falą Świątkowo. W składzie nastąpiła wyraźna rotacja, a zawodnicy odczuwali skutki ligowego meczu. Pierwsza połowa była więc senna. Przeciwnicy byli minimalnie lepsi, ale strzelali ciągle obok bramki. Najczęściej jednak akcje obu drużyn kończyły się na 16 metrze. Jedno z pierwszych dobrych zagrań miejscowych miało miejsce w 25 minucie, gdy po uderzeniu głową piłka minęła bramkę. Po chwili Damian Rybacki położył kilku rywali, ale kolejni nabiegli i w liczbie trzech powstrzymali jego próbę. Za chwilę uderzenie Tobiasza Mocka znalazło się na poprzeczce. Ten lepszy moment jeszcze dał jedną okazję gdy Rybacki

■ Rawys:

Gibas, Prusaczyk (46 Remiszka), Nalewaj, P. Wera, A. Wera, Donorowicz (46 Brzeziński), Podlewski, Pril (83 Lipkowski), Szreiber (62 Dom. Rybacki), Dam. Rybacki, Mocek

z daleka był bliski szczęścia, ale bramkarz był czujny.

Dużo żywsza gra

Raciążanie mocno rozpoczęło drugą połowę, niemal natychmiastowo zdobywając bramkę. Dobre dośrodkowanie wykorzystał Rybacki. Po chwili świetne zagranie otrzymuje Mocek, ale bramkarz zareagował w porę i sparował uderzenie na słupek. Po wejściu na boisko świetnie prezentował się Dominik Rybacki. To prawie od razu dało efekt. Ofensywa braci Rybackich zakończyła się dzięki ofiarnej interwencji obrońcy Fali. Kolejne minuty to napór raciążan, którzy mania-

kalnie dążyli do bramki. Nie udało im się to, a na domiar złego to świątkowianie trafili do siatki. Szybko Rawys dążył do wygaszenia nadziei na awans. Bardzo ładna kombinacyjna akcja dała trafienie. Strzelił młodszy Rybacki, a świetną asystę zaliczył przy tym Mateusz Remiszka. Na koniec spotkania nowy zawodnik w barwach Rawysa zaliczył ostatnie podanie. Julian Lipkowski dograł celnie do Mocka, a ten zaliczył decydujące trafienie.

Kolejne spotkanie pucharowe zawodnicy z Raciąża zagrają z GLKS Dobrcz/Wudzyn – ligowym rywalem z klasy okręgowej

Michał Bełdzikowski

Klasa okręgowa

Co za końcówka! Rawys nokautuje wicelidera

Rawys CEO Raciąż – Mustang Ostaszewo 5:3 (1:3). Bramki: Donorowicz (12), Mocek (53, 89), Damian Rybacki (78, 92)

W niedzielne popołudnie w Raciążu odbyło się spotkanie na szczycie ligowej tabeli. Miejscowy Rawys CEO podejmował rozpędzone Mustangi z Ostaszewa. Szybko wydawało się, że to będzie jednostronny mecz. Najpierw piłkę źle przyjął Mateusz Remiszka i musiał salwować się wślizgiem. Na jego nieszczęście nieskutecznym, a w dodatku w szesnastce. Do jedenastki podszedł zawodnik Mustanga i uderzył niezwykle precyzyjnie w prawy dolny róg bramki. Kacper Gibas wyczuł intencje strzelającego, ale nie był w stanie sięgnąć futbolówki. Nie minęły trzy minuty i Gibas znów skapitulował. Remiszka stracił piłkę na wysokości koła środkowego. Dobre prostopadłe podanie do szybkiego napastnika, który przegonił Roberta Wiligalę. Strzał był bardzo dobry i przeleciał obok bezradnego bramkarza. To były pierwsze bramki stracone przez raciążan w tym sezonie! Miejscowi jednak nie odpuszczali i próbowali swoich sił. Na efekty nie trzeba było długo czekać. Złe podanie w kierunku bramkarza i błąd w komunikacji ostaszewskiej obrony wykorzystał Łukasz Donorowicz. Skrzydłowy przejął to zagranie i zapisał się w notatkach sędziego jako strzelec bramki. W pierwszej połowie Rawys miał widoczny problem. Mimo posiadania inicjatywy jego ataki grzęzły w okolicach szesnastego metra. Rywale natomiast groźnie kontrowali. Kilka razy piłka z bliska minęła słupek, jak na przykład gdy z 6 metra zawodnik rywala skiksował.

W Raciążu radość jest ogromna. Nic dziwnego – Rawys z kompletem punktów w tabeli samodzielnie przewodzi w okręgówce!

Dodatkowo jedna z kontr przyniosła kolejną jedenastkę. Atak lewym skrzydłem przeciwnik się przedziera. Wygrywa przebitkę z Tomaszem Prusaczykiem. Piotr Nalewaj interweniuje, jednak trafia w nogi zawodnika. Sędzia wskazuje na jedenastkę, która zostaje uderzona w ten sam róg, co poprzednio. Tym razem Gibas wybiera inaczej.

Inicjatywa była, kontr nie

Na drugą połowę Rawys wyszedł z większym animuszem. Raciąski zespół nie dał się już tak łatwo kontrować. Niemal od samego początku napierał i szybko przyniosło to efekt. Po wrzutce z lewej strony ekwilibrystycznym wolejem piłkę umieścił w siatce Tobiasz Mocek. Po chwili Damian Rybacki, kompletnie niewidoczny w pierwszej części gry, próbował szczęścia z daleka. Piłka omal nie wpadła, ostatecznie w niewielkiej odległości minęła okienko bramki. Zaraz potem Mocek znalazł się w 100% sytuacji. Niestety podszedł z kompletnym zlekceważeniem do golkipera i kopnął fatalnie wprost w niego. Piłkę przejął Dominik Rybacki, któ-

ry zgrał ją do swojego starszego brata. Ten kiepsko uderzył i piłka po rykoszecie wypadła na rzut rożny. Po chwili kapitalne dośrodkowanie odnalazło Mocka. Ten z ostrego kąta, ale niewielkiej odległości uderzył bardzo źle z główki. Niemal minutę później młodszy Rybacki podszedł do narożnika. Spróbował wkręcić piłkę do siatki, a bramkarz ledwo dał radę zainterweniować. Wybił piłkę z linii bramkowej! Kapitalna próba, która tylko podsycala tempo i atmosferę. Do dobrej sytuacji doszedł najlepszy strzelec Raciąża. Damian Rybacki po raz kolejny nie mógł umieścić piłki w siatce. Jednak co się odwlecze, to nie uciecze. Ten zawodnik padł faulowany na około 20 metrów od bramki. Podszedł do futbolówki i huknął potężnie. Na tyle, że golkipier mimo iż czuł ten strzał na rękawicy, nie dał rady go obronić. Dosłownie w kolejnej sytuacji bramkę prawie zdobył Nalewaj. Jego piękne uderzenie z głowy po raz kolejny wybronił strzegący korzystnego wyniku zawodnik z Ostaszewa. W końcu Mocek po serii irytujących uderzeń znalazł sposób na golkipera. Otrzymał

piłkę prostopadłą, uderzył bardzo mocno i bramkarz mimo interwencji skapitulował. Na koniec Damian Rybacki wykazał się nieładą klasą. Ośmieszył on rywala, którego położył przy linii bocznej. Nawinął kolejnego w polu karnym i huknął nie do obrony. Ten wynik oznacza, że raciążanie utrzymali fotel lidera. Do tego, mimo trudności, wygrali oni z bardzo mocnym zespołem. Rawys rozegrał świetną połowę na bardzo wysokim tempie, kompletnie neutralizując swoich rywali, którzy mieli ledwie jedną okazję w drugiej części gry. W kolejnym spotkaniu raciążanie zmierzą się z MLKS Krajiną Sępólno Krajeńskie.

Tabela

Klasa okręgowa, gr. 1 kujawsko-pomorska

1. Rawys Raciąż	4	12	21-3
2. GLKS Dobrcz	4	10	12-5
3. Unia Wąbrzeźno	4	10	14-8
4. Mustang Ostaszewo	4	9	12-9
5. Krajna Sępólno Kraj.	4	9	12-6
6. Olimpia II Grudziądz	4	7	14-3
7. Naprzód Jabłonowo Pom.	4	7	13-7
8. Victoria Lisewo	4	6	7-15
9. Stal Grudziądz	4	6	11-12
10. LKS Dąbrowa Chełm.	4	6	10-9

Rawys:

Gibas, Prusaczyk, Nalewaj, Wiligala, Pril, Donorowicz (78 Podlewski), Mocek, Damian Rybacki, Dominik Rybacki (93 Szeiber), Remiszka, Brzeziński (46 Kurs)

11. Polonia Bydgoszcz	4	4	10-7
12. Promień Kowalewo Pom.	4	4	6-15
13. Victoria Czernikowo	4	3	14-12
14. Sokół Radomin	4	0	3-16
15. BKS Bydgoszcz	4	0	3-16
16. Start Warlubie	4	0	2-21

Pozostałe wyniki

BKS Bydgoszcz – Krajna Sępólno Krajeńskie 0:2
LKS Dąbrowa Chełmińska – Sokół Radomin 5:0
Victoria Czernikowo – Start Warlubie 8:0
Olimpia II Grudziądz – Victoria Lisewo 6:0
Polonia Bydgoszcz – Unia Wąbrzeźno 1:2
Naprzód Jabłonowo Pomorskie – Promień Kowalewo Pomorskie 1:1
Stal Grudziądz – GLKS Dobrcz 2:7

Tekst i fot.

Michał Beldzikowski

Sport w tygodniu

Kręgle

• Superliga kobiet

11 września (niedziela)

12.00 MLKS Tucholanka JK M. Kiedrowski Tuchola – SKK Polonia 1912 Leszno

Piłka nożna

• Liga okręgowa

10 września (sobota)

16.00 Krajna Sępólno Krajeńskie – Rawys CEO Raciąż

• Klasa A

10 września (sobota)

16.00 Grom Osie – Tucholanka WIESE Tuchola

• Klasa B

10 września (sobota)

16.30 Gryf Piaseczno/Skarpa – Myśliwiec Gostycyn

11 września (niedziela)

11.00 Fuks Wielowicz – Cis Cerkyn

11.00 SBT Pionier Kęsowo – Olimpia Wtelnio

15.00 TKP Tuchola – Łokietek Wierzuchcin Królewski

(jk)

Klasa A

Lider lepszy nawet w dziesięciu

Tucholanka WIESE Tuchola – Tarpan Mrocza 0:2 (0:0)

Tucholanka po pierwszej ligowej wygranej z Wdą II Świecie podejmowała u siebie lidera rozgrywek. Tarpan Mrocza, chociaż jest beniaminkiem, jeszcze przed startem sezonu zyskał miano jednego z faworytów naszej grupy klasy A. W meczu z tucholskim klubem nie było mu jednak tak łatwo. Na samym wstępie mroczanie mieli dobre okazje do trafienia bramki. W 35 minucie kapitan zespołu przyjezdnego otrzymał drugą żółtą kartkę i lider tabeli większą część meczu musiał grać w dziesiątkę. Zapowiadało się na niespodziankę.

Na zapowiedziach się skończyło. Swoją szansę miał Krzysztof Budzyński. Nawet ją wykorzystał, ale sędzia dopatrywał się spalnego. W drugiej połowie jeden ze zmienników w Tarpanie ze względu na doznaną kontuzję gościł na boisku zaledwie 9 minut. Ten czas i tak wystarczył mu na zdobycie bramki. Jego drużyna kropkę nad i postawiła wykorzystanym rzutem karnym.

Tabela

Klasa A, gr. 1 Bydgoszcz

1. Tarpan Mrocza	4	12	19-3
2. Zawisza II Bydgoszcz	4	10	16-2

Tucholanka:

W. Kęsik, Schroeder, Reda, Pędowski (65 Deja), Rostankowski, Materac (70 K. Kęsik), Tromski, Świetlik (46 Topoliński), Budzyński, Gilka (65 Orzechowski), Nitka

3. Wisła Gruczno	4	9	10-3
4. Sparta Przysiersk	4	9	12-9
5. Unia II Solec Kujawski	4	7	12-9
6. Gryf Sicienka	4	6	7-6
7. Grom Więcbork	4	6	8-13
8. Fala Świekatowo	3	4	4-6
9. Gwiazda Bydgoszcz	2	3	5-9
10. Tucholanka WIESE Tuchola	4	3	6-10
11. Grom Osie	4	3	7-8
12. Wda II Świecie	4	3	7-19
13. Wisła Fordon (Bydgoszcz)	4	3	5-11
14. Victoria Koronowo	3	0	1-6
15. Kamionka Kamień Kraj.	2	0	0-5

Pozostałe wyniki

Sparta Przysiersk – Gwiazda Bydgoszcz 8:0
Grom Więcbork – Wisła Fordon (Bydgoszcz) 5:2
Unia II Solec Kujawski – Grom Osie 4:3
Zawisza II Bydgoszcz – Wda II Świecie 10:0
Fala Świekatowo – Gryf Sicienka 2:2
Victoria Koronowo – Wisła Gruczno 0:1

Michał Beldzikowski

Piłka nożna

Starszaki zagrały rewelacyjnie!

Turniej piłkarski potwierdził, że młode tucholanki biegające z powodzeniem za futbolówką mają świetne wsparcie w dorosłych, którzy zapewniają im pole do popisu i możliwość ciągłego rozwoju sportowego.

Chociaż wakacje będą już tylko wspomnieniem, choć jeszcze świeżym, na pewno powrót do szkoły nie oznacza zastopowania aktywności sportowej. Będą o tym wiedzieć młode piłkarki nie tylko z Borów, ale również te, które gościły na wakacyjnym, wielkim turnieju organizowanym na tucholskim boisku ze sztuczną nawierzchnią. Warto wrócić wspomnieniem do XII Ogólnopolskiego Turnieju Piłki Nożnej Dziewcząt o Puchar 63. Dni Borów Tucholskich. Na wydarzeniu działo się wiele i to nie tylko na murawie.

– Udało nam się zorganizować dopięty na ostatni guzik turniej – mówi trener tucholanki Marek Zienkiewicz. – Pamiętajmy, że tego typu imprezy sportowe są idealnym miejscem i czasem integracji trenerów, sztabu, rodziców – ci

jednocześnie są wielkimi kibicami swoich pociech. Specjalne podziękowania właśnie kieruję do rodziców, którzy zapewnił nam rewelacyjny posiłek. Byli gotowi na każde poświęcenie – zapewne nie po raz pierwszy i nie ostatni.

Mecz za meczem – wysokie wyniki

Intensywność meczów była niebywała i organizacyjnie wymagało to dużo zachodu. Udało się jednak płynnie ułożyć układ pojedynków i zapewnić jednym posiłek, gdy drużyny grały; starano się też ułożyć mecze tak, by ekipy nie grały dwóch meczów po sobie, by był czas na złapanie oddechu.

Rozgrywki podzielono na dwie kategorie wiekowe. W oddzielnych grupach grały piłkarki z roczników 2008 i młodsze oraz

Rozumiejąca się ekipa jest zawsze uśmiechnięta. Tu z trenerem Markiem Zienkiewiczem.

2010 i młodsze. Do rywalizacji w pierwszej z wymienionych kategorii stawiano się pięć drużyn, w drugiej – sześć zespołów. Grano każdy z każdym, a końcowy układ klasycznej tabeli decydował o zajęciu miejsc na podium. Rozgrywki miałyby jeszcze większy rozmach, gdyby pięć drużyn nie zrezygnowało z różnych powodów z przyjazdu na Warszawską w Tucholi.

Rewelacyjnie spisały się starsze dziewczęta ze stolicy Borów, które

z kompletem punktów zajęły najwyższe miejsce; jest jeszcze jedna wartość tego wyniku – tucholanki w całym turnieju nie straciły ani jednego gola. W jednym spotkaniu rozgromiły rywalki aż 8:0. Młodszym dziewczętom nie poszło już tak łatwo, bo w turnieju zdobyły dwa punkty po dwóch remisach. Porażki wynikały przede wszystkim z braku doświadczenia i niewielkiej trefy, bo serca do gry młodym wojowniczkom nie można było odmówić.

– Nasze starszaki wygrały turniej bezapelacyjnie i nie ma tu przypadku, bo we wszystkich meczach zagrały rewelacyjnie, co mówili wprost trenerzy innych zespołów – cieszy się kierownik drużyny Henryk Sala. – Z pewnością na taką formę piłkarek miał dobrze przepracowany obóz sportowy w Raciążu. Niejako z marszu weszliśmy w ten turniej, bez przerw i przestojów. Dodatkowo najlepszą zawodniczką w młodszej grupie rozgrywkowej została Oliwia Sikorska. Jako MVP odebrała specjalne wyróżnienie. Turniej udało się przeprowadzić dzięki: gminie Tuchola, MLKS Tucholance Tuchola, OSiR-owi Tuchola, firmie Hydro-mat i rodzicom piłkarek.

Dwadzieścia pięć meczów i setka goli były uczcą dla każdego obserwującego rywalizację. Trenerzy mieli mnóstwo okazji do przemyśleń i wyciągania wniosków. Jak zaznaczyli tucholscy trenerzy Marek Zienkiewicz i Paweł Szaszor, turniej jest dobrym sprawdzianem formy przed rozgrywkami związkowymi. Mecze sędziowali: Jacek Jezierski, Krzysztof Żuraw, Andrzej Suchomski i Henryk Sala (wszyscy z Tucholi) oraz arbitrzy związkowi Krzysztof Helta i Artur Włoch.

Tabela końcowa – rocznik 2008 i młodsze

1. Tucholanka Bór Tuchola	4	12	13:0
2. Chech Gdynia	4	9	15:3
3. UKS SP2 Victoria Sianów	4	6	5:4
4. GSS Grodzisk Wielkopolski	4	3	2:4
5. UKS Ceramik Łubiana	4	0	1:24

Tabela końcowa – rocznik 2010 i młodsze

1. Stomil Olsztyn	5	15	28:3
2. Kadra Kaszubska LZS	5	12	13:3
3. UKS Ceramik Łubiana	5	7	6:5
4. Chech Gdynia	5	6	12:6
5. Tucholanka Bór Tuchola	5	2	3:8
6. GSS Grodzisk Wielkopolski	5	1	2:14

Jarosław Kania,
fot. nadesłane

Młodszy zespół tucholanki z prowadzącym go trenerem Pawłem Szaszorem.

Brydż – Turnieje Piątkowe

Turniej Stefana wygrał Stefan

Wyjątkową nazwę zyskał w ostatni piątek tradycyjny turniej przy brydżowych stolikach. Powód był równie tradycyjny.

Dwóch zawodników o tym samym imieniu, poza innymi graczami, przystąpiło tego dnia do rywalizacji i ktoś wpadł na pomysł, by ten jedyny raz spotkanie z talią kart w ręku nazwać Tur-

niejem o Puchar Stefana. Zabawna myśl stała się faktem i w piątek dwóch brydżystów stało się patronami spotkania. W dodatku jeden z nich wygrał piątkowe starcia i wszedł na podium.

Na trzech jego stopniach stoją teraz czterej sportowcy, bowiem dwóch ma tyle samo punktów. Różnice w głównym zestawieniu są dość wyraź-

■ Piątek (2 września)

1. Stefan Gierszewski.
2. Wiesław Wruck.
3. Jan Latzke.

■ Klasyfikacja generalna

1. Adam Chełchowski – 128 pkt.
2. Kazimierz Trawczyński, Wiesław Wruck (ex aequo) – 122 pkt.
3. Stefan Gierszewski – 112 pkt.

ne i za tydzień musiałoby dojść do mocnej gry, by cokolwiek się zmieniło, ale to tylko przypuszczenia. Mała stabilizacja

punktowa potrafi szybko ulec zmianie, a to nadaje kolorytu rozgrywkom.

Jarosław Kania

Tygodnik Tucholski

Piotr Paterski (redaktor naczelny), tel. wew. 62, tel. kom. 505 166 687 (e-mail: piotr@tygodnik.pl)
Lucyna Zdanowska, tel. wew. 64, tel. kom. 505 166 719 (e-mail: lucyna@tygodnik.pl)
Elżbieta Doniecka, tel. wew. 65, tel. kom. 781 770 800 (e-mail: ela@tygodnik.pl)
Kamil Tajl, tel. wew. 64, tel. kom. 781 770 703 (e-mail: kamil@tygodnik.pl)

Redakcja: 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3, telefony: 52 336 30 50, 52 336 30 51, 52 334 88 88, fax 52 336 30 50.

Biuro czynne od 8.00 do 16.00 (w soboty nieczynne), e-mail: listy@tygodnik.pl, www.tygodnik.pl

Sport: Jarosław Kania (e-mail: sport@tygodnik.pl). Współpracują: Halina Gut, Marek Sass, Hanna Szulwic, Sławomir Świetlik, Adam Węsierski; rubryki stałe: Aniela Czyżyk, Bożena Olszewska; opracowanie graficzne: Sławomir Maciej Grzmieł, Maciej Baturo; sekretariat: Natalia Korytowska (e-mail: biuro@tygodnik.pl); skład komputerowy i łamanie: Maciej Baturo (e-mail: mac@tygodnik.pl), Krzysztof Janikowski (e-mail: krzysztof@tygodnik.pl); korekta: Halina Gut; wydawca: Magraf s.c. Sławomir Grzmieł, Lidia Grzmieł, 85-115 Bydgoszcz, ul. Wiatrakowa 11/3; druk: Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Bydgoszczy, ul. Grunwaldzka 229, tel. 52 584 86 60.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji oraz zmiany tytułów dostarczanych tekstów. Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń, życzeń oraz listów do czytelników. Anonimów nie publikujemy. Tekstów niezamówionych nie zwracamy. Teksty artykułów, zdjęcia i wzory reklam są chronione prawem autorskim. Nakład: 4090 egz.

Stowarzyszenie
Gazet
Lokalnych

DZIAŁ REKLAMY:

kierownik działu reklamy:
Barbara Jażdżewska, tel. kom. 515 149 379
przedstawiciel na powiat tucholski:
Leszek Kuligowski, tel. wew. 61, tel. kom. 503 140 734, (e-mail: reklama@tygodnik.pl)
redakcja: Natalia Korytowska, tel. wew. 60, tel. kom. 515 149 391, (e-mail: biuro@tygodnik.pl)

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy do wtorku do godz. 16.00, a reklamy i ogłoszenia ramkowe do wtorku do godz. 12.00.

KLAUZULA INFORMACYJNA

Biorąc udział w dowolnym konkursie/plebiscytcie i dostarczając do redakcji zdjęcie albo rozwiązanie konkursu/plebiscytu na kuponie, mailem, telefonicznie, za pomocą SMS-a czy w dowolny inny sposób, wyrażacie Państwo zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych wyłącznie w celu realizacji tego konkursu/plebiscytu oraz zgodę na publikację swego imienia i nazwiska oraz dostarczonego zdjęcia na łamach Tygodnika Tucholskiego.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informuję, iż:
• administratorem Pana/Pani danych osobowych jest Magraf s.c. Sławomir Grzmieł Lidia Grzmieł z siedzibą w Bydgoszczy 85-115, ul. Wiatrakowa 11/3.
• Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane tylko i wyłącznie w celu realizacji konkursu/plebiscytu, w którym Pan/Pani uczestniczy, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt a) wyżej wymienionego rozporządzenia
• Pana/Pani dane osobowe mogą zostać przekazane firmom Home.pl, ul. Zbożowa 4, Szczecin, Fibero Sp z o.o., ul. Wojska Polskiego 65, Bydgoszcz oraz Bild Presse Polska Sp. z o.o., ul. Żwirki 17, 90-539 Łódź w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu konkursu.

• Pana/Pani dane osobowe będą przechowywane do czasu zakończenia konkursu, a dane zwycięzców przez okres wymagany prawem oraz przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących administratorowi danych i w stosunku do niego.
• posiada Pan/Pani prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody uzyskanej przed jej cofnięciem;
• ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi do Prezesa UODO gdy uzna Pan/Pani, iż przetwarzanie Pana/Pani danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;
• podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest dobrowolne. Jednak konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w konkursie/plebiscytcie.
• Pana/Pani dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany ani nie będą podlegały profilowaniu.

Cekcyn stworzył kompleks godny pozazdroszczenia

Takiego kompleksu sportowego nie powstydziliby się duży ośrodek miejski. W borowiackiej miejscowości można już korzystać w miejsca, w którym każdy sportowiec – amator czy profesjonalista – znajdzie miejsce dla siebie. Z wielką pompą dokonano uroczystego otwarcia obiektu za halą sportową.

Orlik, duże boisko, tory do minigolfa – to miejsce w Cekcynie, gdzie dotąd można było uprawiać sport lub obejrzeć zawody. Od 2 września gmina może pochwalić się nowością godną podziwu. Obok przedszkola, z tyłu hali sportowej duży teren zamienił się w miejsce użyteczności publicznej o charakterze sportowo-rekreacyjnym.

Oficjalne, uroczyste otwarcie kompleksu nastąpiło w czasie powrotu młodzieży do szkół, dlatego poza oficjalnym otwarciem cekcyńscy nauczyciele zorganizowali zawody sportowe w lekkiej atletyce. Koordynowała wszystko Janina Wegner, pomagali jej inni nauczyciele z dyrektorem szkoły Piotrem Gackowskim na czele. Starty

przeplatały się z wystąpieniami zaproszonych gości, wśród których znalazł się m.in. wojewoda kujawsko-pomorski Mikołaj Bogdanowicz. W swoim przemówieniu nie szczędził pochwał dla władz

Sztafeta na nowej bieżni. W tle trybuny, które również powstały w ramach kompleksu.

Mają idealny wzór do naśladowania

Karolina Urban, utytułowana lekkoatletka z Cekcyna, uczestniczka ostatnich mistrzostw Europy seniorów została zaproszona na wydarzenie jako przykład „kogoś z nas”, kto osiągnął sukces. Sportsmenka została uhonorowana przez wojewodę upominkiem, wójt gminy wręczył jej też bon podarunkowy. Karolina odebrała gratulacje, po czym wystąpiła przed mikrofonem, kierując ważne słowa do młodzieży. Swoje wystąpienie nazwała ciekawą historią. Nie były to opowieści o tym, że spełnia się szybko jakiś sen, bo kogoś spotyka zwykle szczęście.

– Nic nam z nieba nie spadnie, bo do sukcesu dochodzi się ciężką pracą, wówczas zwycięstwo smakuje fantastycznie – mówiła dyskobolka. – Pamiętam, jaką radość sprawił mi pierwszy sukces w Czwartkach Lekkoatletycznych. Nigdy bym wtedy nie pomyślała, że tyle osiągnę – wszystko dzięki wierze i pracy nad sobą. Wciąż trzeba się doskonalić, nawet gdy mamy talent, może nawet wtedy szczególnie. Życzę wam dużo odwagi i powodzenia.

Najważniejszym momentem oficjalnej uroczystości było przecięcie wstęgi przez gości i włodarzy gminy. Potem już obiekty pochłonął sportowy żywioł – turnieje młodych i starszych. Relacje, wyniki i zdjęcia z okazjonalnych zawodów zorganizowanych specjalnie na Dzień Sportu publikujemy na naszym portalu tygodnik.pl

Tekst i fot. Jarosław Kania

Karolina Urban odbiera od wojewody gratulacje i upominek. Utytułowana lekkoatletka pochodzi z gminy Cekcyn i może stanowić idealny wzór do naśladowania dla lokalnej młodzieży.

Punkt kulminacyjny uroczystości. Z ramieniem w górze dyrektor szkoły Piotr Gackowski.

Jedno z boisk do siatkówki plażowej.

gminy za tak wielką inwestycję, ale także wyartykuował sporo gorzkich słów na temat postaw dzisiejszej młodzieży, które przeczą aktywnemu stylowi życia. „Za dużo elektroniki” – taką frazę można by opisać to, co chciał przekazać wojewoda. Podobnie wypowiedział się także proboszcz cekcyńskiej parafii ks. Krzysztof Kosobucki. To zjawisko określił jako smutne. Jeden cel przyświecał takim wypowiedziom – zachęcić młodzież do czynnego uprawiania sportu.

W siatkówkę na piasku? Może wzwyż albo w dal?

Przed mikrofonem pojawiali się zaproszeni goście. Zapraszał ich wójt gminy Cekcyn Jacek Brygman, który przedstawił zgromadzonym historię powstawania obiektu i jego koszty. Zapoznał też wszystkich ze specyfiką każdego miejsca do uprawiania sportu, ponadto opisał zaplecze, które pozwala w pełni i umiejętnie korzystać z obiektu.

– Oddajemy do użytku kompleks, na który składają się: wielofunkcyjne boisko, bieżnia (prosta i okrężna), dwa korty tenisowe z mączką ceglana, cztery boiska do siatkówki plażowej, szatnie, skocznia wzwyż i w dal, koło do pchnięcia kulą, szatnie, droga dojazdowa oraz system trybun – wyliczał Jacek Brygman. – Całkowity koszt inwestycji wyniósł 2.120.000 zł, a budowa trwała od 1 marca 2021 roku do 31 maja 2022. Duże podziękowania należą się ministrowi Łukaszowi Schreiberowi (...).

Przewodniczący Rady Gminy Tomasz Borta zwrócił się do zgromadzonej młodzieży z prośbą, by przede wszystkim pamiętała, że cały obiekt powstał głównie dla niej i żeby każde stanowisko cieszyło się jak najczęściej zainteresowaniem. Sam będący czynnym fanem sportu samorządowiec miał również apel do dorosłych, by śmiało zdobywali uprawnienia trenerów, instruktorów, działaczy.

Projekt „ESA dla OSE”

Gostycyn wygrał czujnik

Szkoła Podstawowa w Gostycynie znalazła się w grupie 1200 szkół, które otrzymają miernik jakości powietrza i pakiet materiałów edukacyjnych. Placówka zakwalifikowała się do udziału w projekcie „ESA dla OSE”

„Edukacyjna Sieć Antysmogowa to projekt, który łączy dwa ważne obszary: edukację ekologiczną i edukację cyfrową. Uczniowie z 1,2 tys. szkół będą korzystać z pomiarów jakości powietrza, dzięki zainstalowanym na budynkach placówek czujnikom. Będą również uczestniczyć w zajęciach o smogu z wykorzystaniem cyfrowych materiałów, które będą udostępnione szkołom za pośrednictwem platformy e-learningowej eduESA.

Z terenu naszego powiatu udział w projekcie zgłosiło kilka szkół. Jednej udało się trafić do czołówki. Szkoła Podstawowa

w Gostycynie zakwalifikowała się do otrzymania bezpłatnego czujnika smogu oraz tablic LED do wyświetlania wyników pomiarów w ramach projektu Edukacyjnej Sieci Antysmogowej. Oprócz tego, w ramach dwuletniej współpracy projektowej w gostycyńskiej szkole odbędą się szkolenia dla nauczycieli, konkursy i dodatkowe aktywności.

– Zgłoszenia do projektu „ESA dla OSE” przyjmowane były do końca czerwca. Do akcji mogły zgłosić się szkoły z całej Polski, które korzystają z bezpiecznego i bezpłatnego Internetu w ramach

Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej. Najbardziej aktywne placówki wzięły dodatkowo udział w grywalizacji – opowiada dyrekcja szkoły w Gostycynie. – W tym celu nasi uczniowie pod opieką Kamili Borowicz, stworzyli kreatywną pracę „Moja szkoła OSE w projekcie ESA”. Za nią szkoła otrzymała dodatkowe punkty w rekrutacji. Rolę lokalnych koordynatorów projektu pełnić będą nauczyciele Kamila Borowicz oraz Michał Szelmicki.

Powstała również lista szkół rezerwowych, które się zgłosiły i spełniają warunki projektu, ale otrzymały mniejszą liczbę punktów.

Podobny czujnik zostanie zamontowany na budynku szkoły w Gostycynie. Fot. Edukacyjna Sieć Antysmogowa

Na wspomnianej liście do programu znalazły się: Szkoła Podstawowa w Bysławiu, Pruszczu, Raciążu,

Stobnie, Śliwczkach oraz Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi.

(1z)